

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO

Bydgoszcz, dnia 28 kwietnia 2023 r.

Poz. 2864

INFORMACJA Nr 1 PREZESA ZARZĄDU

z dnia 14 kwietnia 2023 r.

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI ZA 2022 ROK

DZIAŁ I. Wprowadzenie

Celem działania wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej jest finansowanie ochrony środowiska i gospodarki wodnej w zakresie określonym w art. 400a ust. 1 pkt 2, 2a, 5-9a, 11-22 i 24-42 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 2556 ze zm.). Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu, zwany dalej Wojewódzkim Funduszem, wspierał finansowo w roku 2022 przedsięwzięcia realizowane na terenie województwa kujawsko-pomorskiego. Generalnym celem działania, wyznaczonym w *Strategii działania Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu na lata 2021-2024* jest poprawa stanu środowiska i zrównoważone gospodarowanie jego zasobami przez stabilne, skuteczne i efektywne wspieranie przedsięwzięć i inicjatyw służących środowisku oraz działania na rzecz transformacji do gospodarki zeroemisyjnej, przy pełnym oraz zgodnym z zasadami zrównoważonego rozwoju wykorzystaniu środków pochodzących z Unii Europejskiej i innych środków zagranicznych na ochronę środowiska i gospodarkę wodną.

Misja. Posiadany przez Wojewódzki Fundusz potencjał pozwala na skuteczne wspieranie działań na rzecz środowiska i transformacji do gospodarki zeroemisyjnej ze szczególnym uwzględnieniem zasad zrównoważonego rozwoju. Szczegółowa charakterystyka działalności Wojewódzkiego Funduszu w roku 2022 wraz z analizą osiągniętych efektów przedstawione zostały w rozdziałach IV-VIII niniejszego sprawozdania.

DZIAŁ II. Działalność organów statutowych

1) Rada Nadzorcza

W 2022 roku Rada Nadzorcza Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu pracowała w następującym składzie:

- Pan Piotr Kudelski – Przewodniczący Rady Nadzorczej, wyznaczony przez Ministra Klimatu,
- Pan Robert Malinowski – Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej, wyznaczony przez Ministra Klimatu,
- Pan Grzegorz Witkowski – członek Rady Nadzorczej, wyznaczony przez Zarząd Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
- Pan Karol Podgórski – członek Rady Nadzorczej, wyznaczony przez Ministra Klimatu spośród przedstawicieli nauki lub organizacji pozarządowych,

- Pan Tomasz Łapicz – członek Rady Nadzorczej, wyznaczony przez Wojewodę Kujawsko-Pomorskiego.

Rada Nadzorcza Wojewódzkiego Funduszu podjęła łącznie 136 uchwał, w tym 72 uchwały na posiedzeniach, 13 uchwał w trybie pisemnym oraz 51 uchwał z wykorzystaniem środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość, w tym między innymi w sprawach:

- uchwalenia Planu działalności Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu na rok 2023,
- zatwierdzenia Listy przedsięwzięć priorytetowych Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu na rok 2023,
- zatwierdzenia Sprawozdania finansowego Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu za rok obrotowy 2021 oraz rocznego Sprawozdania z działalności Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu za 2021 rok,
- zatwierdzenia zmiany warunków wspólnego finansowania z NFOŚiGW Programu Priorytetowego pn. Ogólnopolski program finansowania służb ratowniczych w Części 2) Programu pn. Dofinansowanie zakupu sprzętu i wyposażenia jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych,
- zatwierdzenia warunków finansowania zadań w ramach Programu Priorytetowego Ciepłe Mieszkanie,
- zatwierdzenia programów priorytetowych: Edukacja Ekologiczna 2022, Ochrona Przyrody 2022, EKO-Strażak 2022,
- zatwierdzenia zmian warunków wspólnego finansowania z NFOŚiGW Programu Priorytetowego Czyste Powietrze,
- zatwierdzenia zmiany warunków wspólnego finansowania z NFOŚiGW Programu Priorytetowego Ogólnopolski program regeneracji środowiskowej gleb poprzez ich wapnowanie,
- ustalenia zmian w Zasadach udzielania pomocy finansowej ze środków WFOŚiGW w Toruniu,
- zatwierdzenia zmian w programie EKO-KLIMAT – woda, powietrze, ziemia,
- zatwierdzenia warunków wspólnego finansowania z NFOŚiGW Programu Priorytetowego Program Regionalnego Wsparcia Edukacji Ekologicznej,
- zatwierdzenia wniosków Zarządu o udzielenie pożyczek i dotacji, których wartość przekraczała 0,5% przychodów w roku 2021 oraz umorzenia pożyczek.

2) Zarząd

Zarząd Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu pracował w składzie:

- Pan Ireneusz Stachowiak - Prezes Zarządu,
- Pan Dariusz Wrzos - Zastępca Prezesa Zarządu.

W okresie sprawozdawczym Zarząd odbył 57 posiedzeń i podjął 1 693 uchwały, w tym między innymi w sprawach:

1) przyjęcia:

- projektu Listy zadań zakwalifikowanych do dofinansowania w roku 2023,
- projektu Planu działalności Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu na 2023 rok na potrzeby systemu kontroli zarządczej Ministra Klimatu i Środowiska,
- zmian w Regulaminie naboru wniosków o dofinansowanie w ramach Programu Priorytetowego EKO-KLIMAT – woda, powietrze, ziemia,
- dokumentów sporządzonych przez NFOŚiGW na potrzeby wspólnej realizacji Programu Priorytetowego Ciepłe Mieszkanie,

- informacji o prognozowanych przychodach i kosztach Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu w latach 2023-2026,

2) wystąpienia do Rady Nadzorczej o zatwierdzenie:

- Planu działalności Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu na 2023 rok,
- Listy przedsięwzięć priorytetowych Wojewódzkiego Funduszu na rok 2023,
- Sprawozdania finansowego Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu za 2021 rok,
- Sprawozdania z działalności Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu za 2021 rok,
- programów priorytetowych finansowanych ze środków Wojewódzkiego Funduszu: Edukacja Ekologiczna 2022, Ochrona Przyrody 2022, EKO-Strażak 2022,
- warunków wspólnego finansowania z NFOŚiGW w 2022 r. następujących programów priorytetowych: Czyste Powietrze, Ogólnopolski program finansowania służb ratowniczych - w ramach ich kontynuacji,
- propozycji przeznaczenia zysku netto Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu za rok 2021,
- zmian w Zasadach udzielania pomocy finansowej ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu,

oraz:

- wprowadzenia zmian w przyjętych do stosowania dokumentach sporządzonych przez NFOŚiGW na potrzeby wspólnej realizacji Programu Priorytetowego Czyste Powietrze,
- wnioskowania do Rady Nadzorczej o zatwierdzenie dofinansowań w formie pożyczek i dotacji, będących w kompetencji Rady Nadzorczej,
- umarzania pożyczek,
- udzielenia dofinansowań i promes dofinansowania,
- wprowadzania zmian w umowach dofinansowania,
- pozostałych spraw i zagadnień wynikających z kompetencji Zarządu.

DZIAŁ III.

Sprawozdanie z wykonania planu finansowego

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu prowadził w roku 2022 działalność na podstawie rocznego planu finansowego, opracowanego na zasadach określonych w art. 400q ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2010 roku w sprawie gospodarki finansowej Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej i wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej (Dz. U. z 2010 r., nr 226 poz. 1479 ze zm.) oraz Planu działalności na rok 2022. Księgi rachunkowe prowadzone były w oparciu o przepisy ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 120 ze zm.), zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 1634 ze zm.).

Plan finansowy stanowił integralną część Planu działalności Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu na rok 2022 i przyjęty został uchwałą nr 82/21 Rady Nadzorczej z dnia 25 listopada 2021 roku, zmienioną uchwałami Rady Nadzorczej nr 28/22 z dnia 12 maja 2022 roku oraz nr 121/22 z dnia 24 listopada 2022 r. Sprawozdanie z wykonania planu finansowego sporządzone zostało w układzie informacji określonych w rocznym planie finansowym, zgodnie z § 10 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2010 roku w sprawie gospodarki finansowej Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej i wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej.

1) Wpływy

Plan finansowy na 2022 rok po zmianach zakładał wartość środków dyspozycyjnych w kwocie 285 482 tys. zł, z tego:

- wpływy statutowe – 20 100 tys. zł, tj. 7,0% ogółu środków,
- wpływy pozostałe – 77 400 tys. zł, tj. 27,1% ogółu środków,
- środki pieniężne na początek roku – 187 982 tys. zł, tj. 65,9% ogółu środków, przy planowanym stanie środków na koniec 2022 roku: 205 620 tys. zł.

Faktyczny stan środków dyspozycyjnych w 2022 roku wyniósł 284 902 tys. zł, w tym:

- wpływy statutowe – 20 164 tys. zł, tj. 7,1% ogółu środków,
- wpływy pozostałe – 76 756 tys. zł, tj. 26,9% ogółu środków,
- środki pieniężne na początek roku – 187 982 tys. zł, tj. 66,0% ogółu środków, przy stanie środków pieniężnych na koniec roku: 269 544 tys. zł.

Stan środków pieniężnych na koniec roku obejmował środki własne Wojewódzkiego Funduszu oraz środki udostępnione przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, zwany dalej Narodowym Funduszem, na podstawie:

- a) Umowy udostępnienia środków Nr 331/2018/WF/US z dnia 18.12.2018 r. z przeznaczeniem na udzielanie dotacji i wspólnej realizacji programu priorytetowego Czyste Powietrze – w kwocie 55 758 tys. zł,
- b) Umowy udostępnienia środków Nr 142/2021/02/GW-po-WF/US z dnia 09.03.2021 r. w ramach wspólnej realizacji programu priorytetowego Moja Woda cz. II – w kwocie 1 063 tys. zł,
- c) Umowy udostępnienia środków Nr 265/2021/Wn-2/OA-po-WF/US z dnia 15.04.2021 r. na pokrycie kosztów uruchomienia i prowadzenia punktu konsultacyjno-informacyjnego w gminach w ramach wdrażania programu priorytetowego Czyste Powietrze – w kwocie 784 tys. zł,
- d) Umowy udostępnienia środków Nr 583/2021/Wn-2/OA-po-WF/US z dnia 06.07.2021 r. z przeznaczeniem na udzielenie dotacji na częściową spłatę kapitału kredytów bankowych i wspólną realizację programu priorytetowego Czyste Powietrze – w kwocie 12 301 tys. zł,
- e) Umowy udostępnienia środków Nr 650/2021/Wn2/OA-mi-WF/US z dnia 08.09.2021 r. z przeznaczeniem na udzielanie dotacji i wspólną realizację Programu Priorytetowego pn. Agroenergia Część 1) Mikroinstalacje, pompy ciepła i towarzyszące magazyny energii – w kwocie 482 tys. zł,
- f) Umowy udostępnienia środków Nr 3057/2022/Wn-02/UR-wf/US z dnia 09.08.2022 r. z przeznaczeniem na udzielanie dotacji i wspólną realizację Programu Priorytetowego pn. Ciepłe Mieszkanie – w kwocie 1 627 tys. zł,
- g) Umowy udostępnienia środków Nr 3105/2022/Wn-2/OA-po-WF/US z dnia 24.08.2022 r. z przeznaczeniem na pokrycie kosztów dodatkowego dofinansowania dla najbardziej aktywnych gmin wdrażających Program Priorytetowy Czyste Powietrze – w kwocie 1 558 tys. zł,
- h) Umowy udostępnienia środków Nr 3132/2022/Wn-2/OA-po-WF/US z dnia 29.08.2022 r. z przeznaczeniem na pokrycie kosztów uruchomienia i prowadzenia punktu konsultacyjno-informacyjnego w gminach w ramach wdrażania programu priorytetowego Czyste Powietrze – w kwocie 1 742 tys. zł,
- i) Umowy udostępnienia środków Nr 3204//2022/Wn-2/OA-po-WF/US z dnia 27.09.2022 r. z przeznaczeniem na pokrycie kosztów obsługi zadań realizowanych przez gminy przy wdrażaniu Programu Priorytetowego Czyste Powietrze – w kwocie 107 tys. zł.

W 2021 roku Wojewódzki Fundusz otrzymał zaliczkę w wysokości 4 622 tys. zł na realizację projektu grantowego pn. Wsparcie rozwoju Punktów Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych na terenie województwa kujawsko-pomorskiego w latach 2016-2018. Na koniec 2022 r. kwota niewykorzystanej zaliczki wynosiła 1 159 tys. zł.

Strukturę i wielkość środków dyspozycyjnych Wojewódzkiego Funduszu w 2022 roku przedstawia tabela nr 1.

Załącznik nr 1 Tabela nr 1. Środki dyspozycyjne Wojewódzkiego Funduszu w 2022 r.

W pozycji III.3 tabeli nr 1 – inne wpływy, wykazane są głównie wpływy z tytułu nadwyżek dochodów budżetów gmin i powiatów pochodzących z opłat i kar środowiskowych w kwocie 1 729 tys. zł, jak również dokonany przez Narodowy Fundusz zwrot środków z tytułu dotacji udzielonych beneficjentom ze środków Wojewódzkiego Funduszu w 2021 r. w ramach Ogólnopolskiego programu regeneracji środowiskowej gleb poprzez ich wapnowanie w kwocie 249 tys. zł, a także zwroty niewykorzystanych środków przez państwowe jednostki budżetowe w kwocie 203 tys. zł.

Natomiast na pozostałe wpływy, wykazane w pozycji IV.4, składają się głównie środki otrzymane z Narodowego Funduszu w ramach umowy udostępnienia środków nr 2001/2020/Wn-2/OA-po-WF/US z dnia 27.11.2020 r. na pokrycie kosztów obsługi zadań związanych z wdrażaniem programu priorytetowego Czyste Powietrze oraz tworzeniem warunków do wdrażania tego programu w kwocie 3 240 tys. zł, jak również przychody z tytułu refundacji wydatków poniesionych na realizację projektu pn. Ogólnopolski system wsparcia doradczego dla sektora publicznego, mieszkaniowego oraz przedsiębiorstw w zakresie efektywności energetycznej oraz OZE, współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w kwocie 831 tys. zł.

2) Wydatki

Plan finansowy na 2022 rok po zmianach zakładał wydatki Wojewódzkiego Funduszu na poziomie 79 862 tys. zł, w tym:

- pomoc finansową ogółem – 64 700 tys. zł,
- wydatki związane z działalnością Funduszu – 15 162 tys. zł, (z czego 14 648 tys. zł stanowiły wydatki bieżące, a 514 tys. zł wydatki inwestycyjne związane z zakupem środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych).

Wielkość i strukturę wydatków Wojewódzkiego Funduszu w 2022 roku przedstawia tabela nr 2.

Wydatki Wojewódzkiego Funduszu ogółem w 2022 roku wyniosły 54 321 tys. zł. Ich główną pozycją była pomoc finansowa przeznaczona na ochronę środowiska w kwocie 39 695 tys. zł. W strukturze wydatków stanowiła ona 73,0% ogólnej kwoty wydatków i była realizowana w formie pożyczek, dotacji, przekazania środków państwowym jednostkom budżetowym za pośrednictwem rezerwy celowej budżetu państwa oraz dopłat do oprocentowania preferencyjnych kredytów bankowych. Zrealizowana w 2022 roku pomoc finansowa stanowiła 61,4% wielkości planowanej. W kwocie wydatków ogółem w roku 2022 pożyczki stanowiły 49,2%, dotacje, w tym przekazanie środków państwowym jednostkom budżetowym: 23,0%, a dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych 0,8%. Wydatki związane z działalnością Biura Wojewódzkiego Funduszu stanowiły 27,0% wydatków ogółem i były niższe od planowanych o 3,5%.

Załącznik nr 2 Tabela nr 2. Wydatki Wojewódzkiego Funduszu w 2022 r.

W 2022 roku wartość udzielonych pożyczek była niższa od planowanej. Przyczyną niewykonania planu było zmniejszenie zainteresowania zwrotnymi formami dofinansowania ze strony dotychczasowych i potencjalnych beneficjentów Wojewódzkiego Funduszu, wynikające m.in. ze wzrostu cen paliw i energii spowodowanego wojną w Ukrainie. Część potencjalnych beneficjentów Wojewódzkiego Funduszu przesunęła w czasie realizację zadań inwestycyjnych. Istotny wpływ na niewykonanie planu pożyczek miało także uruchomienie dotacji dla samorządów w ramach Polskiego Ładu, obejmujących do 95% kosztów przedsięwzięć objętych wsparciem.

3) Wynik finansowy

Plan finansowy na rok 2022 po zmianach przewidywał zysk w kwocie 4 202 tys. zł. Działalność statutowa zamknęła się dodatnim wynikiem w wysokości 3 701 tys. zł, natomiast łączny wynik na działalności operacyjnej i finansowej wyniósł 4 086 tys. zł. Wynik finansowy, stanowiący różnicę pomiędzy przychodami a kosztami na działalności statutowej oraz działalności operacyjnej i finansowej za rok 2022 jest wynikiem dodatnim (zyskiem) i wynosi 7 787 tys. zł.

Zysk na działalności operacyjnej i finansowej został osiągnięty na skutek znacznego wzrostu przychodów z tytułu lokowania wolnych środków w formie depozytów na rachunkach Ministra Finansów. Wynikał on z podwyżek stopy depozytowej NBP w 2022 r.

Koszty działalności operacyjnej i finansowej Biura Wojewódzkiego Funduszu wyniosły 15 023 tys. zł i były o 2,4% niższe od planowanych.

Rachunek zysków i strat przedstawia tabela nr 3.

Załącznik nr 3 Tabela nr 3. Rachunek zysków i strat Wojewódzkiego Funduszu za 2022 rok

Kierując się, wynikającym z art. 44 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych, obowiązkiem wydatkowania środków w wysokościach ustalonych w planie finansowym, każdy z realizowanych przez Wojewódzki Fundusz programów, w tym w ramach współpracy z innymi funduszami – w części dotyczącej udziału własnego, miał pokrycie w planie kosztów. Pokrycie w zaplanowanych kosztach miały także przedsięwzięcia finansowane na zasadach ogólnych oraz przedsięwzięcia realizowane przez państwowe jednostki budżetowe (pjb).

Udzielane przez Wojewódzki Fundusz dofinansowania w ramach programów ogólnopolskich, o których mowa w rozdziale IV Finansowanie przedsięwzięć, miały pokrycie w umowach udostępnienia środków wymienionych na stronach 11-12 oraz w umowach:

- Umowie udostępnienia środków Nr 881/2020/Wn2/OZ-ur-WF/US z dnia 16.04.2020 r. z przeznaczeniem na udzielanie dotacji i wspólnej realizacji programu Ogólnopolski program regeneracji środowiskowej gleb poprzez ich wapnowanie,
- Umowie udostępnienia środków nr 1385/2020/Wn2/GW-po-WF/US z dnia 30.06.2020 r. z przeznaczeniem na udzielanie dotacji i wspólnej realizacji Programu Priorytetowego Moja Woda,
- Umowie udostępnienia środków Nr 2001/2020/Wn-2/OA-po-WF/US z dnia 27.11.2020 r. z przeznaczeniem na pokrycie kosztów obsługi zadań związanych z realizacją przedsięwzięć dofinansowanych w formie dotacji w ramach wdrażania Programu Priorytetowego Czyste Powietrze oraz tworzeniem warunków do wdrażania tego Programu,
- Umowie udostępnienia środków Nr 319/2021/Wn2/OZ-up-WF/US z dnia 04.05.2021 r. z przeznaczeniem na udzielanie dotacji i wspólnej realizacji Programu Ogólnopolski program finansowania usuwania wyrobów zawierających azbest,
- Umowie udostępnienia środków Nr 2535/2022/Wn2/NZ-po-WF/US z dnia 09.03.2022 r. z przeznaczeniem na udzielanie dotacji i wspólnej realizacji Programu Priorytetowego Ogólnopolski program finansowania służb ratowniczych Część 2) Dofinansowanie zakupu sprzętu i wyposażenia jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych,
- Umowie udostępnienia środków Nr 2874/2022/Wn-02/NZ-ur-WF/US z dnia 09.06.2022 r. z przeznaczeniem na udzielanie dotacji i wspólnej realizacji Programu Ogólnopolski program finansowania służb ratowniczych Część 1) Dofinansowanie zakupu specjalistycznego sprzętu wykorzystywanego w akcjach ratowniczych,
- Umowie udostępnienia środków nr 3099/2022/WF/US z dnia 05.09.2022 r. z przeznaczeniem na udzielanie dotacji i wspólnej realizacji Programu Regionalnego Wsparcia Edukacji Ekologicznej.

W każdym przypadku odstąpienia od umowy o dofinansowanie lub jej wypowiedzenia bądź zmiany, w części czy w całości, oraz zmiany zakresu lub terminów realizacji przedsięwzięć, skutki finansowe zmian były analizowane na bieżąco, w szczególności gdy propozycje zmian dotyczyły realizacji płatności w przyszłych okresach sprawozdawczych.

Podjęcie uchwał o udzieleniu dofinansowania i zawieranie na ich podstawie umów o dofinansowanie jest zobowiązaniem Wojewódzkiego Funduszu, zdefiniowanym jako zaangażowanie, obciążającym plan finansowy bieżącego roku budżetowego i lata następnego, w przypadku przedsięwzięć realizowanych w okresie dłuższym niż bieżący rok budżetowy. Zaangażowanie wydatków przedstawia różnicę między memoriałowym a kasowym ujęciem wydatków i poprzedzone jest powstaniem samego zobowiązania w postaci wniosku beneficjenta o płatność, sporządzonego zgodnie z warunkami umowy dofinansowania.

Udzielane dofinansowanie ma co do zasady charakter refundacji poniesionych kosztów do określonej w umowie wartości maksymalnej. W przypadku wielu przedsięwzięć ich wielkość lub wartość we wniosku i umowie dofinansowania określana jest na podstawie oszacowania. Oszacowanie wielkości przedsięwzięcia stosowane jest np. w Ogólnopolskim programie finansowania usuwania wyrobów zawierających azbest, gdzie masa wyrobów na etapie zawierania umowy jest ustalana szacunkowo. Wypłata dofinansowania następuje natomiast na podstawie faktycznej masy wyrobów zawierających azbest przyjętych na składowisko odpadów w oparciu o dane z raportów wagowych. Szacowanie wartości przedsięwzięć ma również miejsce w przypadku zadań realizowanych przez państwowe jednostki budżetowe, gdy wniosek o przekazanie środków jest rozpatrywany przez fundusz ponad pół roku przed ujęciem zadania w budżecie państwa i planie zamówień publicznych danej jednostki oraz około roku przed rozpoczęciem procedury wyboru wykonawcy lub dostawcy.

Dofinansowanie udzielane przez Wojewódzki Fundusz ma charakter nieprzekraczalnego limitu. Limit ten powiązany jest w większości dofinansowań z zapewnieniem przez beneficjenta udziału własnego środków. W przypadku, gdy faktyczne koszty przedsięwzięcia w rozliczeniu końcowym okazują się niższe, np. z uwagi na konkurencyjny wybór wykonawcy lub dostawcy, dofinansowanie wypłacane jest w proporcjonalnie niższej kwocie. Zmniejszenie dofinansowania następuje także w przypadku gdy beneficjent przedstawia do refundacji koszty niekwalifikowane, nieobjęte dofinansowaniem. Nie bez znaczenia dla wielkości poniesionych wydatków są przypadki przedłużania terminów realizacji przedsięwzięć wynikające z różnych okoliczności, często trudnych do przewidzenia.

W końcowym efekcie wydatki na dotacje były niższe od planowanych o 1 696 tys. zł. Kwota ta powiększyła wartość osiągniętego zysku. Wyższy wynik finansowy został osiągnięty również w rezultacie uzyskania wyższych o 888 tys. zł pozostałych przychodów operacyjnych z tytułu refundacji kosztów wdrażania programu priorytetowego Czyste Powietrze i tworzenia warunków do wdrażania tego programu oraz z tytułu refundacji wydatków poniesionych na realizację projektu pn. Ogólnopolski system wsparcia doradczego dla sektora publicznego, mieszkaniowego oraz przedsiębiorstw w zakresie efektywności energetycznej oraz OZE.

4) Bilans

Wartość majątku Wojewódzkiego Funduszu na koniec 2022 roku wyniosła 488 097 tys. zł, z tego aktywa trwałe stanowiły 33,9%, a aktywa obrotowe 66,1% ogólnej wartości aktywów. Główną pozycję w pasywach stanowiły fundusze własne w wysokości 402 874 tys. zł, w tym fundusz statutowy, który wyniósł 329 400 tys. zł, tj. 67,5% ogólnej wartości pasywów. Na koniec 2022 roku wartość funduszy własnych wzrosła w stosunku do roku ubiegłego o 7 787 tys. zł.

Bilans Wojewódzkiego Funduszu za 2022 rok, obejmujący zestawienie aktywów i pasywów na początek i koniec okresu sprawozdawczego przedstawia tabela nr 4.

Załącznik nr 4 Tabela nr 4. Bilans Wojewódzkiego Funduszu na dzień 31.12.2022 r.

Szczegółowe wykonanie Planu finansowego Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu za 2022 rok przedstawia Załącznik nr 1 do niniejszego sprawozdania.

DZIAŁ IV. Finansowanie przedsięwzięć

1) Wprowadzenie

Środowisko należy do kategorii pojęć o bardzo szerokim znaczeniu. Obejmuje ono ogół elementów nieożywionych i ożywionych, zarówno naturalnych, jak i powstałych w wyniku działalności człowieka, występujących na określonym obszarze wraz z ich wzajemnymi powiązaniem, oddziaływaniami i zależnościami. Złożoność komponentów sprawiła, że w celu porównania wydatków ponoszonych na ochronę środowiska konieczne było stworzenie odrębnej klasyfikacji w postaci podstawowych dziedzin ochrony środowiska. Klasyfikacja ta uwzględnia podział przyjęty w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 2 marca 1999 r. w sprawie Polskiej Klasyfikacji Statystycznej Dotyczącej Działalności i Urządzeń Związanych z Ochroną Środowiska (Dz. U. z 1999 r., nr 25, poz. 218) oraz wieloletnią

praktykę sprawozdawczą, utrwaloną we współpracy pomiędzy funduszami. Do celów sprawozdawczych przyjęto w sprawozdaniu 8 następujących dziedzin ochrony środowiska:

- 1) Ochrona powietrza,
- 2) Ochrona wód,
- 3) Ochrona przyrody,
- 4) Ochrona powierzchni ziemi,
- 5) Gospodarka wodna,
- 6) Edukacja ekologiczna,
- 7) Poważne awarie,
- 8) Monitoring środowiska.

Rozliczenie efektów działalności statutowej Wojewódzkiego Funduszu w roku 2022, polegającej na finansowaniu zadań z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej, przedstawione zostało w niniejszym sprawozdaniu w podziale na:

- 1) programy priorytetowe o zasięgu regionalnym, finansowane wyłącznie ze środków Wojewódzkiego Funduszu,
- 2) programy priorytetowe o zasięgu ogólnopolskim realizowane we współpracy z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz pozostałymi funduszami wojewódzkimi, finansowane przede wszystkim ze środków udostępnionych przez Narodowy Fundusz.

Szczegółowe informacje nt. liczby złożonych wniosków o dofinansowanie, udzielonych dofinansowań, rozumianych w sprawozdaniu jako liczba i wartość zawartych umów dofinansowania, obejmujących dotacje, środki przekazane państwowym jednostkom budżetowym oraz pożyczki, wartości wypłaconego dofinansowania w podziale na dziedziny ochrony środowiska i programy, podane zostały w Zestawieniu wniosków i wartości dofinansowań w roku 2022, stanowiącym Załącznik nr 2 do niniejszego sprawozdania, zwanego dalej Zestawieniem.

2) Warunki ogólne

Wojewódzki Fundusz udziela dofinansowania na realizację przedsięwzięć w zakresie ochrony środowiska i gospodarki wodnej wymienionych w art. 400a ust. 1 i 400b ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska. Jednym z podstawowych warunków dofinansowania jest lokalizacja przedsięwzięcia na terenie województwa kujawsko-pomorskiego oraz osiągnięcie, w wyniku jego realizacji, planowanych efektów (rzeczowych i ekologicznych). Kierunki i priorytety udzielanego dofinansowania określone zostały w:

- 1) Strategii działania Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu na lata 2021-2024,
- 2) Liście przedsięwzięć priorytetowych Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu na rok 2022,
- 3) Kryteriach wyboru przedsięwzięć finansowanych ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu.

Ww. dokumenty opublikowane są na stronie <http://bip.wfosigw.torun.pl>. Formy, limity, warunki oraz zasady udzielania i rozliczania dofinansowania określone były przez Radę Nadzorczą Wojewódzkiego Funduszu w regionalnych programach priorytetowych oraz w Zasadach udzielania pomocy finansowej ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu, zwanych dalej Zasadami, opublikowanych na stronie <http://bip.wfosigw.torun.pl/artykuly/36/zasady-udzielania-pomocy-finansowej-ze-srodkow-wojewodzkiego-funduszu-ochrony-srodowiska-i-gospodarki-wodnej-w-toruniu>. Udział Wojewódzkiego Funduszu w realizacji programów ogólnopolskich był każdorazowo zatwierdzany przez Radę Nadzorczą.

3) Programy finansowania przedsięwzięć

W roku 2022 Wojewódzki Fundusz realizował 12 programów finansowania przedsięwzięć, w tym 4 programy regionalne oraz 8 programów ogólnopolskich. Dane dotyczące liczby złożonych wniosków o dofinansowanie, wartości udzielonego i wypłaconego dofinansowania w podziale na dziedziny oraz poszczególne programy, podane zostały w Zestawieniu.

31) Programy regionalne finansowane ze środków Wojewódzkiego Funduszu

1) Edukacja ekologiczna 2022

Budżet programu wynosił 2 300 tys. zł i obejmował 1 800 tys. zł na bezzwrotne formy dofinansowania w postaci dotacji oraz 500 tys. zł na zwrotne formy dofinansowania w postaci pożyczek. Dofinansowanie udzielane było na zasadach konkursowych, z preferowaniem zajęć prowadzonych w formie terenowych lekcji przyrody. Z uwagi na stan pandemii i ograniczenia wynikające z wprowadzanych obostrzeń, dofinansowanie obejmowało również utworzenie wirtualnych ścieżek edukacyjnych pozwalających na indywidualną edukację terenową. Dane o złożonych wnioskach oraz wartościach udzielonego i wypłaconego dofinansowania podane zostały w wierszu 6.1.1 Zestawienia.

2) Ochrona przyrody 2022

Budżet programu wynosił 2 000 tys. zł, w tym 1 500 tys. zł na dotacje i 500 tys. zł na pożyczki. W roku 2022 Wojewódzki Fundusz finansował przede wszystkim zadania i przedsięwzięcia związane z ochroną czynną w obszarach o najwyższym znaczeniu dla ekosystemów o charakterze naturalnym, zadania związane z ochroną siedlisk i gatunków zagrożonych, usuwanie gatunków inwazyjnych stanowiących zagrożenie dla człowieka, nasadzenia drzew i krzewów, zabiegi sanitarne i pielęgnacyjne przy drzewach objętych ochroną prawną w postaci pomników przyrody oraz na terenach zabytkowych założen ogrodowych, a także ochronę bioróżnorodności poprzez zwiększenie populacji pszczoły miodnej. Beneficjentami programu były podmioty lub osoby fizyczne będące właścicielami, użytkownikami wieczystymi lub samoistnymi posiadaczami nieruchomości o nieuregulowanym stanie prawnym, na których występowały przedmioty ochrony objęte wnioskami o dofinansowanie lub podmioty odpowiedzialne za wykonanie działań ochronnych. Wnioski o dofinansowanie rozpatrzone zostały w trybie konkursowym. Dane o złożonych wnioskach oraz wartościach udzielonego i wypłaconego dofinansowania podane zostały w wierszu 3.1.1 Zestawienia.

3) EKO-Strażak 2022

Budżet programu wynosił 500 tys. zł. Wnioski o dofinansowanie rozpatrywane były na zasadach konkursowych. Głównym celem programu była wymiana nieefektywnych i wysokoemisyjnych źródeł ciepła na paliwo stałe w budynkach wykorzystywanych w części lub w całości do celów statutowych ochotniczych straży pożarnych. Oprócz wymiany źródeł ciepła program umożliwiał dofinansowanie innych działań z zakresu termomodernizacji budynków. Dane o złożonych wnioskach oraz wartościach udzielonego i wypłaconego w ramach programu dofinansowania podane zostały w wierszu 1.1.2 Zestawienia.

4) EKO-KLIMAT – woda, powietrze, ziemia

Program dofinansowania zwrotnego w postaci pożyczek. Budżet programu wynosi 200 mln zł. Program przewiduje udzielanie preferencyjnych pożyczek na wybrane kategorie przedsięwzięć w dziedzinach: ochrona powietrza, ochrona wód, ochrona powierzchni ziemi, ochrona przyrody oraz poważne awarie. Program realizowany jest w latach 2020-2029. Dane o złożonych wnioskach oraz wartościach udzielonego i wypłaconego w ramach programu dofinansowania podane zostały w wierszach 1.1.1, 2.1.1, 4.1.1, 5.1.1 oraz 7.1.1 Zestawienia.

Informacje o programach oraz warunkach składania i rozpatrywania wniosków o dofinansowanie podane zostały w treści programów i regulaminów naboru wniosków, opublikowanych na stronie internetowej <https://www.wfosigw.torun.pl/strona/serwis-beneficjenta/905-nasze-programy>. Informacje i dane o osiągniętych efektach w ramach realizacji programów podane zostały w rozdziale V sprawozdania.

32) Programy ogólnopolskie realizowane przez Wojewódzki Fundusz

W 2022 roku Wojewódzki Fundusz realizował następujące ogólnopolskie programy priorytetowe, finansowane głównie ze środków udostępnionych przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej:

1) Program priorytetowy Czyste Powietrze

Największy w historii funduszy ochrony środowiska wspólny program priorytetowy, obsługiwany przez wojewódzkie fundusze. Program przeznaczony jest dla osób fizycznych będących właścicielami domów jednorodzinnych lub właścicielami wydzielonych w tych budynkach lokali mieszkalnych. Głównym celem programu jest poprawa jakości powietrza, zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych poprzez wymianę źródeł ciepła i poprawę efektywności energetycznej budynków. Program realizowany będzie do 2029 roku, z zastrzeżeniem, że umowy podpisywane będą do 31.12.2027 roku. Budżet programu w roku 2022, rozumiany jako limit wartości zawieranych umów dofinansowania, wynosił 260 950 tys. zł i obejmował środki własne Wojewódzkiego Funduszu w wysokości 950 tys. zł oraz środki udostępnione przez Narodowy Fundusz w kwocie 260 mln zł. Ponadto Narodowy Fundusz udostępnił 58 mln zł na częściową spłatę kapitału kredytów bankowych udzielonych beneficjentom programu. W analizowanym okresie wszystkie wnioski spełniające warunki programu zostały rozpatrzone pozytywnie. Zawarto 11 763 umowy o łącznej wartości dofinansowania 250 740 tys. zł. Wartość wypłaconych dotacji wynosiła 161 329 tys. zł, w tym 950 tys. zł ze środków Wojewódzkiego Funduszu. Wartość pożyczek wypłaconych ze środków Wojewódzkiego Funduszu wyniosła 595 tys. zł.

W roku 2022 rozszerzono współpracę z gminami przy realizacji programu. Na koniec roku liczba gmin, z którymi zawarte zostały porozumienia o współpracy, wynosiła 125 (87%) gmin województwa kujawsko-pomorskiego. Zrefundowano koszty uruchomienia 113 punktów konsultacyjno-informacyjnych w gminach. W punktach tych, oprócz informacji o programie, udzielana jest pomoc przy sporządzaniu wniosków o dofinansowanie i płatność oraz prowadzone jest doradztwo w zakresie doboru optymalnych metod termomodernizacji budynków. Narodowy Fundusz wyróżnił w rankingu dla najbardziej aktywnych gmin 64 gminy z terenu województwa kujawsko-pomorskiego. Wyróżnionym gminom przekazano dodatkowe środki na prowadzenie punktów konsultacyjno-informacyjnych. Dane o złożonych wnioskach oraz wartościach udzielonego i wypłaconego dofinansowania podane zostały w wierszach 1.2.1 i 1.2.1.1 Zestawienia.

2) Program Agroenergia

Program o charakterze dotacyjnym. Beneficjentami programu są osoby fizyczne i osoby prawne będące dzierżawcami lub właścicielami nieruchomości rolnych. Program finansowany jest w całości ze środków Narodowego Funduszu. Budżet programu dla beneficjentów z terenu województwa kujawsko-pomorskiego wynosi 4 mln zł do końca okresu realizacji programu, przewidzianego do dnia 30.09.2027 r.

Celem programu jest zwiększenie produkcji energii ze źródeł odnawialnych w sektorze rolniczym. Dofinansowanie obejmuje zakup i montaż instalacji fotowoltaicznych o mocy od 10 kW do 50 kW, instalacji wiatrowych o mocy od 10 kW do 50 kW, pomp ciepła o mocy od 10 kW do 50 kW oraz instalacji hybrydowych w postaci mikroinstalacji fotowoltaicznych lub wiatrowych zasilających pompy ciepła.

Dane o złożonych wnioskach oraz wartościach udzielonego dofinansowania podane zostały w wierszu 1.2.2 Zestawienia.

3) Ogólnopolski program finansowania służb ratowniczych

Program o charakterze dotacyjnym, realizowany w dwóch odrębnych częściach:

- Część 1) Dofinansowanie zakupu specjalistycznego sprzętu wykorzystywanego w akcjach ratowniczych,

- Część 2) Dofinansowanie zakupu sprzętu i wyposażenia jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych.

Budżet części 1 programu w roku 2022 wynosił 1 720 tys. zł, w tym 1 220 tys. zł ze środków Narodowego Funduszu i 500 tys. zł ze środków Wojewódzkiego Funduszu. Budżet części 2 programu wynosił 2 400 tys. zł, w tym 1 900 tys. zł ze środków Narodowego Funduszu i 500 tys. zł ze środków Wojewódzkiego Funduszu. Dane o złożonych wnioskach oraz wartościach udzielonego i wypłaconego dofinansowania podane zostały w wierszach 7.2.1, 7.2.1.1, 7.2.2 oraz 7.2.2.1 Zestawienia.

4) Ogólnopolski program finansowania usuwania wyrobów zawierających azbest

Program o charakterze dotacyjnym, realizowany nieprzerwanie od 2011 roku. Dofinansowanie obejmuje demontaż, zbieranie, transport i unieszkodliwianie wyrobów zawierających azbest i wynosi do 100% kosztów kwalifikowanych w zależności od wartości wskaźnika G dochodów podatkowych w przeliczeniu na jednego mieszkańca danej gminy. Budżet programu w latach 2021-2023 wynosi 15 287,92 tys. zł, w tym 7 643,96 tys. zł ze środków Wojewódzkiego Funduszu i 7 643,96 tys. zł ze środków Narodowego Funduszu. Dane o wartości wypłaconego dofinansowania podane zostały w wierszu 4.2.2 i 4.2.2.1 Zestawienia.

5) Ogólnopolski program regeneracji środowiskowej gleb poprzez ich wapnowanie

Program o charakterze dotacyjnym. Dofinansowanie obejmuje zakup wapna nawozowego lub środków wapnujących dla producentów rolnych. Program realizowany jest przy udziale okręgowych stacji chemiczno-rolniczych na podstawie porozumienia zawartego z Krajową Stacją Chemiczno-Rolniczą w Warszawie w dniu 01.07.2019 r. Budżet programu na lata 2020-2024 wynosi 21 020 tys. zł, w tym 631 tys. zł ze środków Wojewódzkiego Funduszu oraz 20 389 tys. zł ze środków Narodowego Funduszu. Dane o złożonych wnioskach oraz wartościach udzielonego i wypłaconego dofinansowania podane zostały w wierszach 4.2.1 i 4.2.1.1 Zestawienia.

6) Program Moja Woda

Program o charakterze dotacyjnym, którego celem jest retencjonowanie wody opadowej i roztopowej na terenach jednorodzinnej zabudowy mieszkaniowej.

W 2022 roku dokonywane były wyłącznie wypłaty dofinansowań udzielonych w latach poprzednich. Dane o wypłaconym dofinansowaniu podane zostały w wierszach 5.2.1 i 5.2.1.1 Zestawienia.

7) Program Regionalnego Wsparcia Edukacji Ekologicznej

Program o charakterze dotacyjnym, przewidziany do realizacji w latach 2022-2025. Celem programu jest podnoszenie poziomu świadomości ekologicznej, upowszechnianie wiedzy, aktywizacja społeczna, budowanie społeczeństwa obywatelskiego i kształtowanie postaw proekologicznych społeczeństwa (w tym dzieci i młodzieży). Budżet programu wynosi 3 900 tys. zł, w tym 400 tys. zł ze środków Wojewódzkiego Funduszu i 3 500 tys. zł ze środków Narodowego Funduszu. Program realizowany będzie w czterech częściach tematycznych obejmujących: przeciwdziałanie emisjom, odnawialne źródła energii, ochronę środowiska i niskoemisyjny transport. W roku 2022 przeprowadzony został nabór wniosków o dofinansowanie dla części dotyczącej przeciwdziałania emisjom. Dane o złożonych wnioskach oraz wartościach udzielonego i wypłaconego dofinansowania podane zostały w wierszu 6.2.1 Zestawienia.

8) Program Ciepłe Mieszkanie

Program o charakterze dotacyjnym, przewidziany do realizacji w latach 2022-2026. Celem programu jest poprawa jakości powietrza, zmniejszenie emisji pyłów i gazów cieplarnianych poprzez wymianę źródeł ciepła oraz poprawa efektywności energetycznej lokali mieszkalnych w budynkach wielorodzinnych. Beneficjentami programu są gminy, natomiast beneficjentami końcowymi są osoby fizyczne o dochodzie rocznym nieprzekraczającym kwoty 120 000 zł, posiadające tytuł prawny wynikający z prawa

własności lub ograniczonego prawa rzeczowego do lokalu mieszkalnego. Program finansowany jest w całości ze środków Narodowego Funduszu. Pierwszy nabór wniosków o dofinansowanie zakończył się 31.12.2022 roku.

Dane o złożonych wnioskach oraz wartościach udzielonego dofinansowania podane zostały w wierszu 1.2.3 Zestawienia.

4) Beneficjenci

Wartość dofinansowania udzielonego w roku 2022 przez Wojewódzki Fundusz poszczególnym kategoriom beneficjentów wyniosła:

- osoby fizyczne 252 712 tys. zł, tj. 72,93%,
- jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne 52 904 tys. zł, tj. 15,27%,
- przedsiębiorcy 23 755 tys. zł, tj. 6,86%,
- inne podmioty, m.in.: fundacje, stowarzyszenia, związki wyznaniowe, spółdzielnie, wspólnoty mieszkaniowe 13 164 tys. zł, tj. 3,80%,
- państwowe jednostki budżetowe 3 982 tys. zł, tj. 1,15%.

Załącznik nr 5 Wykres nr 1. Struktura dofinansowania w ujęciu podmiotowym (%)

Wartość i strukturę udzielonej pomocy finansowej dla poszczególnych kategorii podmiotów, z podziałem na dziedziny, obrazuje tabela nr 5.

Załącznik nr 6 Tabela nr 5. Wartość i struktura udzielonej pomocy

5) Umorzenia pożyczek

Finansowanie zadań z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej obejmuje również umorzenia pożyczek udzielanych na realizację przedsięwzięć.

W 2022 roku wpłynęło 77 wniosków o umorzenie niespłaconych części pożyczek, z których 70 rozpatrzono pozytywnie. Warunkiem umorzenia było terminowe wykonanie zadań, osiągnięcie planowanych efektów, zachowanie trwałości przedsięwzięć oraz terminowa spłata pożyczek. Łączna wartość umorzeń wyniosła 3 498 tys. zł, co stanowiło 12,2% wartości pożyczek.

Maksymalny poziom umorzenia w analizowanym okresie ustalony został w Planie finansowym na 2022 rok w wysokości do 15% wartości udzielonej pożyczki, o ile programy, na podstawie których pożyczka została udzielona, nie przewidywały innej wielkości umorzenia. Przyjęta w Zasadach kwota maksymalnego umorzenia pożyczki wynosiła 200 tys. zł.

Wysokość i strukturę udzielonych umorzeń w ujęciu dziedzinowym przedstawia tabela nr 6 i wykres nr 2.

Załącznik nr 7 Tabela nr 6. Struktura udzielonych umorzeń

Załącznik nr 8 Wykres nr 2. Struktura udzielonych w 2022 roku umorzeń (%)

6) Dopłaty do oprocentowania kredytów preferencyjnych udzielanych przez banki

Koszty dofinansowania w kwocie 461 tys. zł dotyczyły dopłat do oprocentowania kredytów udzielonych w okresie od 2013 roku do 30.06.2019 roku przez Bank Ochrony Środowiska S.A. i Kujawsko-Dobrzyński Bank Spółdzielczy w ramach 11 linii kredytowych, obejmujących m.in.:

- termomodernizację budynków,
- wymianę systemów oświetlenia,
- zakup pojemników i pojazdów do zbiórki odpadów,
- montaż odnawialnych źródeł energii,

oraz dopłaty do oprocentowania kredytu udzielonego w 2011 r. przez Nordea Bank Polska SA (obecnie: Bank PKO BP SA) na przedsięwzięcie pn. Kompleksowe uregulowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie Miasta Rypina.

DZIAŁ V.

Uzyskane efekty

Warunkiem udzielenia dofinansowania było w każdym przypadku osiągnięcie planowanych efektów (rzeczowych i ekologicznych). Zakresy i wielkość efektów określane są w poszczególnych programach dofinansowania oraz we wnioskach i umowach dofinansowania w zależności od specyfiki przedsięwzięć. W Programie Priorytetowym Czyste Powietrze efekt ekologiczny ustalany jest na podstawie wskaźników i parametrów stosowanych przy projektowaniu budynków. Osiągnięcie założonego we wniosku o dofinansowanie efektu rzeczowego jest równoznaczne z osiągnięciem określonego w programie efektu ekologicznego i nie wymaga raportowania. Podobnie w programie Moja Woda, gdzie efekt ekologiczny ustalany jest na podstawie wielkości powierzchni nieprzepuszczalnych, z których zbierana jest i retencjonowana woda opadowa i roztopowa. W Ogólnopolskim programie finansowania służb ratowniczych efektem ekologicznym jest przede wszystkim zwiększenie skuteczności działania tych służb. W innych programach lub przedsięwzięciach, gdzie efekt ekologiczny w postaci np. produkcji energii lub ograniczenia jej zużycia ustalany jest na podstawie wyników pomiarów, beneficjent jest zobowiązany do raportowania tych wyników.

W podobny sposób, oparty na pomiarze masy odpadów, rozliczane są efekty ekologiczne w zakresie gospodarki odpadami. W gospodarce wodnej i ściekowej efekt ekologiczny obejmuje także aspekt jakościowy. W edukacji efekt ekologiczny określany jest na podstawie liczby osób korzystających z edukacji w sposób bezpośredni i pośredni. W większości zadań i przedsięwzięć z zakresu czynnej ochrony przyrody osiągnięcie efektu rzeczowego jest równoznaczne z osiągnięciem efektu ekologicznego. Dotyczy to w szczególności przedsięwzięć realizowanych na podstawie planów ochrony lub planów zadań ochronnych, z wyjątkiem nasadzeń drzew i krzewów, gdzie okresowej ocenie podlega żywotność wprowadzonych nasadzeń.

W roku 2022 udział środków własnych Wojewódzkiego Funduszu w stosunku do środków udostępnionych przez Narodowy Fundusz na realizację programów ogólnopolskich był zróżnicowany i wynosił od 50% w przypadku Ogólnopolskiego programu finansowania usuwania wyrobów zawierających azbest do 0% w programie Agroenergia, finansowanym w całości ze środków Narodowego Funduszu.

Biorąc pod uwagę podział na dziedziny ochrony środowiska, o jakich mowa na stronie 21 sprawozdania, w poszczególnych dziedzinach osiągnięte zostały efekty rzeczowe i ekologiczne wymienione w punktach 1-8 poniżej. Efekty te dotyczą wyłącznie przedsięwzięć i zadań jednorocznych lub wieloletnich, których realizacja zakończyła się w roku 2022.

1) Ochrona wód

Ochrona wód – diagnoza potrzeb

Podstawą diagnozy jest opracowanie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska, Departament Monitoringu Środowiska, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Bydgoszczy pt. Stan środowiska w województwie kujawsko-pomorskim raport 2020.

Z opracowania wynika, że w 2018 r. w województwie kujawsko-pomorskim pobrano 241 554 dam³ (1 dekametr sześcienny = 1 000 m³ wody). Woda zużywana była na następujące cele:

- 37,6% na potrzeby przemysłu – 90 833 dam³
- 23,0% na potrzeby rolnictwa i leśnictwa – 55 591 dam³
- 39,4% na potrzeby komunalne – 95 130 dam³

Wg danych GUS emisja ścieków w 2018 r. wynosiła 132 100 dam³, w tym 50,1% to ścieki komunalne, a 49,9% ścieki przemysłowe. Największa emisja ścieków miała miejsce z terenu miast.

W województwie funkcjonuje 137 oczyszczalni ścieków komunalnych, w tym: 105 biologicznych, 32 z podwyższonym usuwaniem biogenów oraz 49 oczyszczalni przemysłowych, w tym: 31 biologicznych, 15 mechanicznych, 2 chemicznych, 1 z podwyższonym usuwaniem biogenów. W 2018 r. największe oczyszczalnie ścieków komunalnych odprowadziły następujące ilości ścieków: z Bydgoszczy – 18 795 tys. m³ z Torunia – 9 481 tys. m³ z Włocławka – 4 474 tys. m³, z Grudziądza – 5 437 tys. m³.

W 2018 roku 99,1% ścieków, ujmowanych w systemy kanalizacyjne, poddana była procesom oczyszczania. Struktura oczyszczania ścieków przemysłowych i komunalnych była następująca:

- 45,4% podlegało oczyszczeniu z podwyższonym usuwaniem biogenów,
- 33,4% oczyszczono biologicznie,
- 18,3% oczyszczono mechanicznie,
- 2,9% oczyszczono chemicznie.

Stan wód

W granicach województwa wydzielono 245 jednolitych części wód powierzchniowych płynących (JCWP), w tym 185 naturalnych. W roku 2018 analizę jakości wód prowadzono w 69 punktach pomiarowo-kontrolnych, zlokalizowanych na 68 JCWP (28%) i 62 ciekach. Spośród objętych monitoringiem 66 JCWP, w przypadku 27 JCWP (41%) stwierdzono potencjalne narażenie presją rolniczą i również 27 JCWP (41%) - zagrożenie eutrofizacją ze źródeł komunalnych. Spośród 54 badanych JCWP, zaledwie 4 (7,5%) wykazywały bardzo dobry stan biologiczny. Dobry stan biologiczny stwierdzono w 16 JCWP (30%). Umiarkowany stan biologiczny wykazywało 28 JCWP (52%), natomiast słaby: 6 JCWP (11%). W zakresie elementów fizykochemicznych 3 JCWP uzyskały ocenę dobrą (5,6%), a 51 JCWP (94,4%) ocenę poniżej dobrej. W ocenie stanu i potencjału ekologicznego oraz stanu chemicznego wód płynących, 2 JCWP (3,7%) spełniały wymogi dobrego stanu i potencjału ekologicznego – II klasa, 46 JCWP (85%) spełniało wymogi umiarkowanego stanu i potencjału ekologicznego – III klasa, a 6 JCWP (11%) spełniało wymogi słabego stanu i potencjału ekologicznego – IV klasa.

Na terenie województwa znajdują się 124 jeziora o powierzchni powyżej 100 ha, z czego zaledwie 26 (21%) ma status niezagrażonych JCWP. Jeziora narażone są przede wszystkim na presję rolniczą. Jedynie kilka jezior zagrożonych jest eutrofizacją ze źródeł komunalnych.

Ochrona wód – osiągnięte efekty

W roku 2022 Wojewódzki Fundusz dofinansował głównie przedsięwzięcia z zakresu budowy i przebudowy (modernizacji) sieci kanalizacyjnych oraz podłączania nowych odbiorców do instalacji zbiorczych (przyłącza kanalizacyjne). Efektem zrealizowanych zadań, oprócz zmniejszenia emisji zanieczyszczeń do wód i ziemi, było zwiększenie dociążenia oczyszczalni ścieków, mające wpływ na poprawę parametrów ścieków oczyszczonych oraz zmniejszenie kosztu jednostkowego ich oczyszczania. W okresie sprawozdawczym ze środków Wojewódzkiego Funduszu dofinansowano:

- 5 zadań obejmujących budowę lub przebudowę sieci kanalizacyjnych,
- 1 zadanie w zakresie przebudowy oczyszczalni ścieków,
- 1 zadanie polegające na zakupie koparko-ładowarki do budowy i eksploatacji sieci kanalizacyjnej.

Osiągnięto następujące efekty rzeczowe w postaci budowy:

- 2 497,3 m sieci kanalizacyjnej grawitacyjnej,
- 5 581,7 m sieci kanalizacji tłocznej.

Łączny efekt ekologiczny wyrażony wskaźnikiem Równoważnej Liczby Mieszkańców (RLM) wyniósł:

- liczba dodatkowych osób korzystających z ulepszonych oczyszczania ścieków: 6 419 RLM, w tym ze środków Wojewódzkiego Funduszu: 5 821 RLM oraz 598 ze środków NFOŚiGW,
- przepustowość obiektów poddanych modernizacji: 4 581 RLM ze środków Wojewódzkiego Funduszu.

Spośród dofinansowanych przedsięwzięć jednym z najistotniejszych było przedsięwzięcie zrealizowane przez Toruńskie Wodociągi Sp. z o.o., polegające na budowie sieci kanalizacyjnej odprowadzającej ścieki sanitarne z terenu Gminy Lubicz do Centralnej Oczyszczalni Ścieków w Toruniu. Istniejąca w Lubiczu Górnym lokalna oczyszczalnia ścieków była w znacznym stopniu wyeksploatowana i została wyłączona z użytkowania. Przedsięwzięcie jest kolejnym etapem realizacji strategii, polegającej na przejmowaniu ścieków z gmin okalających miasto Toruń do

prowadzonej przez Toruńskie Wodociągi Centralnej Oczyszczalni. Zapewnia ona wyższe parametry oczyszczania ścieków niż oczyszczalnie lokalne przy niższym koszcie jednostkowym ich oczyszczania.

Dane dotyczące wartości wypłaconego dofinansowania w podziale na formy, źródła i programy podane zostały w wierszu 2 Zestawienia.

W latach 2019-2021 roku Wojewódzki Fundusz udzielał pożyczek ze środków Narodowego Funduszu w ramach Ogólnopolskiego programu gospodarki wodno-ściekowej poza granicami aglomeracji ujętych w Krajowym Programie Oczyszczania Ścieków Komunalnych. W ramach programu zrealizowano 8 przedsięwzięć i wypłacono pożyczki w łącznej wysokości 7 034,1 tys. zł. Dofinansowane przedsięwzięcia obejmowały budowę i przebudowę oczyszczalni ścieków oraz budowę i przebudowę sieci kanalizacji sanitarnych. W ich wyniku, w 2022 roku uzyskano efekt ekologiczny z tytułu budowy sieci kanalizacyjnych na terenie gminy Dobrcz, w postaci liczby osób podłączonych do sieci kanalizacyjnych wynoszącej 598 RLM.

2) Gospodarka wodna

Gospodarka wodna – diagnoza potrzeb, uwarunkowania formalne

Potrzeby w zakresie gospodarki wodnej wynikają z konieczności modernizacji ujęć i stacji uzdatniania wody w celu zapewnienia stałych dostaw wody dla mieszkańców, między innymi z powodu obniżania się poziomu wód gruntowych oraz rozwoju budownictwa mieszkaniowego.

Od 2018 roku przedsięwzięcia z zakresu gospodarki wodnej wyłączone zostały z finansowania ze środków wojewódzkich funduszy, z wyjątkiem współfinansowania projektów realizowanych z udziałem środków pochodzących z Unii Europejskiej niepodlegających zwrotowi. Wojewódzki Fundusz udziela dofinansowań na przedsięwzięcia pośrednio związane z gospodarką wodną, realizowane w ramach przeciwdziałania klęskom żywiołowym i likwidowaniem ich skutków dla środowiska, o jakich mowa w art. 400a ust. 1 pkt 19 Prawa ochrony środowiska, lub przedsięwzięcia o kompleksowym charakterze, obejmującym całość gospodarki wodno-ściekowej w obszarze objętym wnioskiem o dofinansowanie.

Gospodarka wodna – osiągnięte efekty

Ze środków Wojewódzkiego Funduszu dofinansowano jedno przedsięwzięcie dotyczące budowy i przebudowy stacji uzdatniania wody (SUW), o średniej przepustowości dobowej 1 035 m³, objęte dofinansowaniem ze środków Unii Europejskiej oraz dwa przedsięwzięcia, których zakres obejmował łączną realizację sieci wodociągowych i kanalizacyjnych. Efekt ekologiczny polegał na zapewnieniu dostaw wody dla 8 702 mieszkańców o parametrach określonych w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 roku w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r., poz. 2294).

Dane dotyczące wartości wypłaconego dofinansowania w podziale na formy, źródła i programy podane zostały w wierszu 5 Zestawienia.

Programem, którego efekty sklasyfikowane zostały w dziedzinie gospodarka wodna był ogólnopolski program Moja Woda. W ramach tego programu osiągnięto efekt ekologiczny w postaci 650 przydomowych instalacji, pozwalających na retencję ok. 59 762 m³ wód deszczowych i roztopowych.

3) Ochrona powietrza

Ochrona powietrza – diagnoza potrzeb oraz lokalne regulacje prawne

Prowadzone przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska (GIOŚ) badania jakości powietrza w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska potwierdzają, że jakość powietrza w województwie kujawsko-pomorskim jest niezadowalająca. Z opracowania GIOŚ pt. Ocena rocznej jakości powietrza atmosferycznego w województwie kujawsko-pomorskim za rok 2018 wynika konieczność sporządzenia nowych programów ochrony powietrza i planów działań krótkoterminowych obejmujących: pył zawieszony PM₁₀, pył zawieszony PM_{2,5} oraz benzo(a)piren. Przekroczenia pyłu zawieszonego PM₁₀ i benzo(a)pirenu wystąpiły w 2018 roku we wszystkich 4 strefach województwa kujawsko-pomorskiego, tj. w strefie aglomeracji bydgoskiej,

strefie miasto Toruń, strefie miasto Włocławek oraz w strefie kujawsko-pomorskiej, a pyłu zawieszonego PM_{2,5} w strefie aglomeracji bydgoskiej. Skutkiem przekroczenia dopuszczalnych norm i standardów jakości powietrza było przyjęcie przez Sejmik Województwa Kujawsko-Pomorskiego w dniu 22.06.2020 roku programów ochrony powietrza (POP) dla następujących stref:

- POP dla strefy miasto Włocławek - Uchwała Nr XXIII/338/20 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego,
- POP dla strefy aglomeracja bydgoska - Uchwała Nr XXIII/339/20 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego,
- POP dla strefy kujawsko-pomorskiej - Uchwała Nr XXIII/340/20 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego,
- POP dla strefy miasto Toruń - Uchwała Nr XXIII/341/20 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

Powyższe programy zawierają analizę przyczyn występowania ponadnormatywnych stężeń substancji oraz wskazują działania naprawcze, mające na celu ich redukcję do poziomów nieprzekraczających dopuszczalnych norm. Wykonywane w kolejnych latach przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska badania stanu jakości powietrza w poszczególnych strefach wykazywały przekroczenia dopuszczalnych stężeń i konieczność aktualizacji programów ochrony powietrza.

Oprócz programów ochrony powietrza, Sejmik Województwa Kujawsko-Pomorskiego przyjął uchwałę nr VIII/136/19 z dnia 24 czerwca 2019 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa kujawsko-pomorskiego ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw oraz wprowadził, uchwałą nr XXXV/510/21 z dnia 30 sierpnia 2021 r., zmianę do uchwały nr VIII/136/19 wprowadzającą zakaz eksploatacji kotłów na paliwo stałe, gdy istnieje możliwość przyłączania budynków i lokali do sieci ciepłych lub gazowych na terenie Bydgoszczy, Ciechocinka, Grudziądz, Inowrocławia, Nakła nad Notecią, Torunia, Włocławka oraz na obszarze uzdrowiska Wieniec-Zdrój położonego w gminie Brześć Kujawski.

Dane dotyczące wartości wypłaconego dofinansowania w podziale na formy, źródła i programy podane zostały w wierszu 1 Zestawienia.

Programy z zakresu ochrony powietrza realizowane wspólnie z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

a) Program priorytetowy Czyste Powietrze

Osiągnięte efekty

W roku 2022, w wyniku realizacji umów dofinansowania osiągnięto następujące efekty rzeczowe:

- likwidacja 7 905 nieefektywnych kotłów i pieców na paliwo stałe,
- montaż 3 199 pomp ciepła, 1 759 kotłów gazowych, 1 466 kotłów na węgiel spełniających wymagania ekoprojektu, 1 367 kotłów na biomasę nowej generacji – spełniających obowiązujące normy emisyjne, 81 systemów ogrzewania elektrycznego, 25 przyłączy (węzłów ciepłych) do sieci ciepłowniczych, 5 instalacji ogrzewania olejowego oraz 8 kotłów zgazowujących drewno. Montaż nowych źródeł i systemów ogrzewania obejmował ogółem 7 910 obiektów w postaci lokali i budynków,
- modernizacja 4 303 instalacji wewnętrznych co i cwu,
- wykonanie dociepleń w 1 294 budynkach i lokalach, o łącznej powierzchni dociepleń 261 638,2 m²,
- wymiana okien i drzwi o łącznej powierzchni 47 851,2 m²,
- wykonanie 67 wentylacji nawiewno-wywiewnych z odzyskiem ciepła,
- montaż 1 382 instalacji fotowoltaicznych i 3 kolektorów słonecznych.

Najczęściej montowanym źródłem ciepła były pompy ciepła oraz kotły gazowe.

Efekty ekologiczne osiągnięte w 2022 roku w wyniku rozliczenia zakończonych przedsięwzięć w ramach Programu Priorytetowego Czyste Powietrze są następujące:

- ograniczenie zużycia energii końcowej 154 584,60 MWh/rok,
- ograniczenie emisji SO₂ – 747,05 Mg/rok,
- ograniczenie emisji pyłów o średnicy mniejszej niż 10 mikrometrów (PM10) – 191,01 Mg/rok,
- ograniczenie emisji pyłów o średnicy mniejszej niż 2,5 mikrometra (PM2,5) - 170,47 Mg/rok,
- ograniczenie emisji benzo(a)pirenu – 0,23 Mg/rok,
- ograniczenie emisji CO₂ – 67 133,23 Mg/rok,
- ograniczenie emisji NO₂ – 107,31 Mg/rok.

Dane dotyczące wartości wypłaconego dofinansowania w podziale na formy i źródła podane zostały w wierszach 1.2.1 oraz 1.2.1.1 Zestawienia.

b) Program Agroenergia

Osiągnięte efekty

W wyniku pełnej realizacji umów dofinansowania w roku 2022 osiągnięto następujące efekty rzeczowe:

- montaż 7 pomp ciepła,
- montaż 80 instalacji fotowoltaicznych.

Efekty ekologiczne osiągnięte w 2022 roku w wyniku rozliczenia zakończonych przedsięwzięć w ramach Programu Agroenergia są następujące:

- ograniczenie emisji CO₂ – 1 228,60 Mg/rok,
- ilość wytworzonej energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych – 1 641,60 MWh/rok,
- ilość wytwarzanej energii cieplnej ze źródeł odnawialnych – 348,00 GJ/rok.

c) Program priorytetowy Ciepłe Mieszkanie

Rozliczenie pierwszych planowanych efektów ekologicznych nastąpi w roku 2023 po rozpoczęciu jego wdrażania przez poszczególne gminy.

d) Ogólnopolski system wsparcia doradczego dla sektora publicznego, mieszkaniowego oraz przedsiębiorstw w zakresie efektywności energetycznej oraz OZE

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu realizuje od 09.02.2015 roku projekt pn. Ogólnopolski system wsparcia doradczego dla sektora publicznego, mieszkaniowego oraz przedsiębiorstw w zakresie efektywności energetycznej oraz OZE. Beneficjentem projektu jest Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we współpracy z 15 Wojewódzkimi Funduszami oraz Urzędem Marszałkowskim Województwa Lubelskiego, jako partnerami.

Projekt finansowany jest z Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na lata 2014-2020 w ramach I Osi Priorytetowej Zmniejszenie emisyjności gospodarki. Celem projektu jest wsparcie projektów przyczyniających się do realizacji pakietu klimatyczno-energetycznego UE 20/20/20 (w przypadku Polski 20/20/15).

Cele projektu realizowane są poprzez:

- prowadzenie szkoleń oraz działań informacyjnych skierowanych do samorządów, przedsiębiorców i społeczności lokalnej, z zakresu efektywności energetycznej i OZE,

- usługi doradcze związane z opracowaniem i aktualizacją Planów Gospodarki Niskoemisyjnej, w tym promowanie wśród gmin idei ich posiadania, wykazywaniem korzyści wynikających z realizacji zadań ujętych w Planach, zachęcanie gmin do przystępowania do Porozumienia Burmistrzów (inicjatywa Komisji Europejskiej) zrzeczającego gminy deklarujące spełnienie minimalnych wymogów unijnej polityki klimatyczno-energetycznej poprzez zmniejszenie emisji CO₂ na swoim terenie o co najmniej 20% do 2020 roku,
- usługi doradcze związane z przygotowaniem i realizacją inwestycji w zakresie efektywności energetycznej i odnawialnych źródeł energii, w tym weryfikowanie audytów energetycznych i rekomendowanie optymalnych rozwiązań wynikających z tych audytów,
- usługi doradcze w zakresie aplikowania o środki UE oraz krajowe, w szczególności informowanie o najkorzystniejszych źródłach finansowania przedsięwzięć, doradztwo i pomoc merytoryczna w zakresie sporządzania dokumentacji aplikacyjnej montażu finansowego.

W Projekcie Doradztwa Energetycznego zostały określone wskaźniki Projektu, umożliwiające ocenę stopnia jego realizacji. Wskaźniki wyznaczone dla Zespołu Doradców Energetycznych (ZDE) Wojewódzkiego Funduszu w Toruniu od momentu jego uruchomienia do końca 2022 roku, po rozszerzeniu listy wskaźników aneksem nr 4 do Umowy o Partnerstwie z dnia 2 marca 2021 r., wynoszą:

Załącznik nr 9 Tabela nr 7. Wskaźniki realizacji projektu

Projekt Ogólnopolski system wsparcia doradczego dla sektora publicznego, mieszkaniowego oraz przedsiębiorstw w zakresie efektywności energetycznej oraz OZE jest realizowany przez ZDE zgodnie z założonymi wskaźnikami. Większość wskaźników realizacji projektu została osiągnięta, a wykonanie pozostałych nie jest zagrożone.

W dniu 2 września 2022 r. w Bydgoszczy odbyła się konferencja pt. Jak zaoszczędzić energię i poprawić jakość powietrza – perspektywy dla województwa kujawsko-pomorskiego, zorganizowana przez ZDE Wojewódzkiego Funduszu w Toruniu. W konferencji wzięło udział ponad 250 przedstawicieli gmin, spółek komunalnych, przedsiębiorców oraz nadleśnictw województwa kujawsko-pomorskiego.

Regionalne programy dotacyjne

a) Program priorytetowy EKO-Strażak 2022

Osiągnięte efekty

W wyniku realizacji programu osiągnięto następujące efekty rzeczowe:

- wymiana 8 kotłów na paliwo stałe,
  - docieplenie przegród zewnętrznych, w tym wymiana okien i drzwi zewnętrznych w 14 budynkach
- oraz efekty ekologiczne w postaci redukcji emisji:
- CO₂ – redukcja o 407,153 Mg/rok,
  - tlenków azotu (NO_x) – redukcja o 2,723 Mg/rok,
  - SO₂ – redukcja o 2,028 Mg/rok,
  - pyłów – redukcja o 2,047 Mg/rok.

Dane dotyczące wartości wypłaconego dofinansowania w podziale na formy i źródła podane zostały w wierszu 1.1.2 Zestawienia.

Dofinansowanie zwrotne w postaci pożyczek oraz dotacji na zasadach ogólnych

Dofinansowanie w postaci pożyczek ze środków Wojewódzkiego Funduszu udzielane było w ramach priorytetowego programu pożyczkowego EKO-KLIMAT – woda, powietrze, ziemia oraz na podstawie ogólnych zasad udzielania pomocy finansowej.

Największą grupę przedsięwzięć, odzwierciedlającą tendencje w zakresie zmian źródeł energii, stanowiły zadania polegające na montażu instalacji fotowoltaicznych. Istotną grupę przedsięwzięć stanowiły także przedsięwzięcia polegające na wymianie źródeł ogrzewania, w tym na pompy ciepła, zarówno w budynkach nowobudowanych, jak i istniejących. Spośród przedsięwzięć w tym obszarze, z uwagi na wielkość efektów ekologicznych, wymienić należy instalację fotowoltaiczną o mocy 997,47 kW zrealizowaną przez Nomet Sp. z o.o. z siedzibą w Toruniu oraz zmianę sposobu zasilania z węglowego na gazowe zrealizowaną przez Remsod Sp. z o.o. z siedzibą w Inowrocławiu.

W wyniku realizacji przedsięwzięć zakończonych w 2022 roku osiągnięto następujące efekty rzeczowe w postaci:

- 21 instalacji fotowoltaicznych,
- 10 termomodernizacji,
- 7 samochodów elektrycznych,
- 5 pomp ciepła,
- 3 wymian źródła ciepła z węglowego na konwencjonalne,
- 2 wymian źródła ciepła z węglowego na biomasę.

Część przedsięwzięć polegała na kompleksowej termomodernizacji, w tym wymianie systemu ogrzewania oraz dociepleniu przegród zewnętrznych.

Osiągnięte efekty ekologiczne obejmowały redukcję emisji następujących zanieczyszczeń:

- CO₂ – redukcja o 3 000,92 Mg/rok,
- tlenków azotu (NO_x) – redukcja o 3,79 Mg/rok,
- SO₂ – redukcja o 8,49 Mg/rok,
- pyłów – redukcja o 19,69 Mg/rok

oraz wytworzenie 2 119,00 MWh/rok energii elektrycznej z OZE.

Dane dotyczące wartości wyłaconego dofinansowania w podziale na formy, źródła i programy podane zostały w wierszu 1.1.1 i 1.3 Zestawienia.

Łącznie, w ramach dziedziny ochrona powietrza, uwzględniając efekty wynikające z programów priorytetowych: Czyste Powietrze, Agroenergia, EKO-KLIMAT – woda, powietrze, ziemia, EKO-Strażak 2022 oraz dofinansowania udzielonego na zasadach ogólnych, zmniejszono emisję następujących zanieczyszczeń do powietrza:

- CO₂ – redukcja o 71 169,90 Mg/rok,
- tlenki azotu (NO_x) – redukcja o 113,83 Mg/rok,
- SO₂ – redukcja o 757,56 Mg/rok,
- Pyły(PM10) – redukcja o 212,74 Mg/rok,
- Pyły(PM2,5) – redukcja o 170,47 Mg/rok,
- Benzo(a)piren – redukcja o 0,23 Mg/rok.

Zainstalowano źródła energii odnawialnej o mocy 3,92 MW.

4) Ochrona powierzchni ziemi

Ochrona powierzchni ziemi – diagnoza potrzeb

W niniejszej dziedzinie dofinansowano przedsięwzięcia polegające na unieszkodliwianiu wyrobów zawierających azbest oraz regeneracji środowiskowej gleb poprzez ich wapnowanie.

Program oczyszczania kraju z azbestu przyjęty został uchwałą nr 122/2009 Rady Ministrów Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 14 lipca 2009 roku. Program zakłada wyeliminowanie zagrożenia zdrowia mieszkańców Polski spowodowanego obecnością wyrobów zawierających azbest.

W wyniku przeprowadzonego w 2021 roku naboru wniosków o dofinansowanie w ramach Ogólnopolskiego programu unieszkodliwiania wyrobów zawierających azbest zawarto 138 umów o łącznej wartości dotacji w kwocie 14 726,85 tys. zł. Umowy są realizowane w latach 2021-2023 ze środków Wojewódzkiego Funduszu i Narodowego Funduszu.

Kolejnym działaniem, realizowanym również z udziałem środków Narodowego Funduszu, jest Ogólnopolski program regeneracji środowiskowej gleb poprzez ich wapnowanie.

Zakwaszenie gleb to jedna z głównych przyczyn ich degradacji, powodująca szereg ujemnych skutków dla środowiska, do których należy zaliczyć: niską efektywność wykorzystania azotu i fosforu, zwiększenie akumulacji w roślinach glinu i manganu oraz innych metali ciężkich mających negatywny wpływ na zdrowie i życie ludzi. Niewykorzystane przez rośliny związki azotu i fosforu przenikają do wód podziemnych i powierzchniowych, powodując pogorszenie ich jakości.

Ochrona powierzchni ziemi – osiągnięte efekty

W zakresie zadań dotyczących ochrony powierzchni ziemi w 2022 roku zrealizowano m.in.:

- 135 zadań związanych z unieszkodliwianiem odpadów zawierających azbest,
- 905 zadań związanych z regeneracją gleb poprzez ich wapnowanie,

W wyniku realizacji przedsięwzięć zakończonych w roku 2022 uzyskano następujące efekty ekologiczne:

- unieszkodliwiono 10 364,276 Mg wyrobów zawierających azbest,
- zregenerowano 7 970 ha gleb poprzez zastosowanie 21 211,66 Mg czystego składnika nawozowego CaO lub CaO+MgO.

Dane dotyczące wartości wypłaconego dofinansowania w podziale na formy, źródła i programy podane zostały w wierszu 4 Zestawienia.

5) Ochrona przyrody

Ochrona przyrody – diagnoza potrzeb

System przyrodniczy województwa kujawsko-pomorskiego składa się z dwóch podsystemów: terenów objętych ochroną prawną w postaci obszarowych form ochrony przyrody oraz z 23 korytarzy ekologicznych, położonych w dużej części poza terenami objętymi ochroną prawną. W granicach województwa utworzono 44 obszary Natura 2000, w tym 37 specjalnych obszarów ochrony siedlisk (SOOS) i 7 obszarów specjalnej ochrony ptaków (OSOP), 94 rezerваты przyrody, 31 obszarów chronionego krajobrazu i 11 parków krajobrazowych. Ochroną prawną z zakresu ochrony przyrody objęto łącznie 31,8% powierzchni województwa. Drugi z podsystemów obejmuje dwa korytarze o znaczeniu międzynarodowym, są to doliny Wisły i Noteci, a także korytarze o szczególnym znaczeniu w krajowej sieci ekologicznej ECONET-POLSKA, do których zakwalifikowane zostały, oprócz Wisły i Noteci, doliny Drwęcy, Brdy, Wdy, Skrwy i Welny. Obydwa systemy, z uwagi na wysoką jakość gleb, żyzność, dużą wilgotność oraz migrację roślin i zwierząt, są bardzo podatne na przekształcenia, w tym w ramach sukcesji ekologicznych, i wymagają wykonywania zabiegów z zakresu ochrony czynnej w celu zachowania siedlisk o cechach naturalnych, będących ostojami dla wielu chronionych i rzadkich gatunków roślin, zwierząt i grzybów.

Ochrona przyrody – osiągnięte efekty

W wyniku realizacji umów zawartych w ramach Programu Priorytetowego Ochrona Przyrody w roku 2022 osiągnięto m.in. następujące efekty rzeczowe i ekologiczne:

1) czynna ochrona przyrody:

- zachowanie muraw kserotermicznych w rejonie Dolnej Wisły na powierzchni 5,3 ha, w granicach użytku ekologicznego Murawy Gruczna, poprzez wypas owiec,

2) rewitalizacja zieleni w 5 obiektach zabytkowych wpisanych do wojewódzkiego rejestru ochrony zabytków, obejmująca:

- wykonanie nasadzeń – 16 684 sztuk,

- wykonanie zabiegów sanitarno-technicznych przy pojedynczych drzewach – 148 sztuk,
- usunięcie odnowień i odrostów na powierzchni 7,92 ha,

- 3) wykonanie zabiegów pielęgnacyjno-konserwatorskich przy 245 drzewach objętych ochroną prawną w postaci pomników przyrody,
- 4) zwalczanie obcych gatunków inwazyjnych (IGO) stwarzających zagrożenie dla człowieka w postaci okazów barszczu Sosnowskiego i barszczu Mantegazziego na powierzchni 9,55 ha,
- 5) leczenie i rehabilitacja 29 ptaków wolno żyjących (dzikich) w celu przywrócenia ich do życia w stanie wolnym,
- 6) wprowadzenie nasadzeń drzew i krzewów w liczbie 11 961 sztuk.

Wprowadzone w ramach programu nasadzenia drzew i krzewów poddane zostaną ocenie żywotności po trzech latach od ich wprowadzenia, tj. w 2025 roku.

W ramach dziedziny ochrona przyrody Wojewódzki Fundusz sfinansował za pośrednictwem budżetu państwa zadanie zrealizowane przez Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w Bydgoszczy pn. Zapewnienie właściwego stanu obszarów cennych przyrodniczo - 2022/23. W jego wyniku osiągnięto m.in. następujące efekty:

- czynna ochrona łąk, muraw kserotermicznych i torfowisk na obszarze 17,43 ha,
- adaptacja 2 barek na wyspy lęgowe dla rybitw na rzece Wiśle w obszarze Natura 2000 Dolina Dolnej Wisły,
- opracowanie 5 planów ochrony dla rezerwatów przyrody,
- zapobieganie i ograniczenie szkód wyrządzanych przez zwierzęta objęte ochroną gatunkową,
- budowa systemu monitoringu populacji wilka z wykorzystaniem fotopułapek.

Dane dotyczące wartości wypłaconego dofinansowania w podziale na formy, źródła i programy podane zostały w wierszu 3 Zestawienia.

6) Monitoring stanu środowiska

Niezwykle ważnym narzędziem oceny skuteczności działań na rzecz poprawy stanu środowiska jest monitorowanie. Jego celem jest rozpoznanie i likwidacja zagrożeń i szkód u źródła. Monitoring może być prowadzony m.in. w formie ciągłego lub okresowego pomiaru bądź wykonywania czynności kontrolnych. W roku 2022 r. Wojewódzki Fundusz dofinansował przedsięwzięcia związane z poprawą skuteczności kontroli prowadzonych przez WIOŚ w Bydgoszczy. Obejmowały one zakup sprzętu pomiarowego i środków ochrony indywidualnej dla inspektorów przeprowadzających kontrole terenowe oraz specjalistycznych szkoleń w tym zakresie. Poprawa skuteczności terenowych ocen stanu środowiska, w tym w trakcie przeprowadzanych kontroli, oraz skuteczności podejmowanych działań naprawczych przez podmioty korzystające ze środowiska pozostaje kluczowym działaniem ograniczającym degradację i szkody w środowisku.

Dane dotyczące wartości wypłaconego dofinansowania w podziale na formy i źródła podane zostały w wierszu 8 Zestawienia.

7) Edukacja ekologiczna

Edukacja ekologiczna – diagnoza potrzeb

Podstawowym celem finansowania edukacji ekologicznej jest podnoszenie poziomu świadomości ekologicznej społeczeństwa województwa kujawsko-pomorskiego oraz kształtowanie właściwych postaw człowieka wobec środowiska, informowanie i promocja w dziedzinie ochrony środowiska. Posiadanie odpowiedniego poziomu wiedzy przez społeczeństwo w zakresie występujących zagrożeń oraz koniecznych do podejmowania działań, w celu ich eliminacji czy ograniczenia, jest niezbędnym warunkiem skutecznego wdrażania programów ogólnokrajowych czy regionalnych, mających na celu poprawę stanu środowiska. Z tego powodu finansowanie edukacji jest jednym z priorytetów Wojewódzkiego Funduszu.

Edukacja ekologiczna – osiągnięte efekty

W wyniku realizacji umów zawartych w ramach Programu Priorytetowego Edukacja Ekologiczna 2022 osiągnięto efekt ekologiczny w postaci liczby odbiorców bezpośrednich edukacji wynoszących 44 474 osób oraz pośrednich wynoszących 6 928 osób. Warunki realizacji programu preferowały zajęcia terenowe, w tym bezpośredni kontakt z przyrodą. W związku ograniczeniami w kontaktach społecznych wynikającej z sytuacji epidemiologicznej, która ma miejsce w naszym kraju od marca 2020 roku, program dopuszczał finansowanie wirtualnych ścieżek ekologicznych. Oprócz przedsięwzięć objętych programem Edukacja Ekologiczna 2022, Wojewódzki Fundusz dofinansowywał pojedyncze przedsięwzięcia nie objęte programem, których realizacja zapewniała szczególne korzyści w postaci efektu ekologicznego lub rzeczowego, ważnego z punktu widzenia interesu społecznego. Dofinansowanie realizacji filmów, programów rtv oraz kampanii i programów edukacyjnych pozwoliło na objęcie edukacją dodatkowo 17 907 704 osób jako odbiorców pośrednich oraz 58 235 odbiorców bezpośrednich.

Dane dotyczące wartości wypłaconego dofinansowania w podziale na formy i źródła podane zostały w wierszu 6 Zestawienia.

8) Poważne awarie

Dziedzina poważne awarie obejmuje przedsięwzięcia mające na celu poprawę skuteczności działania służb ratowniczych w zakresie ograniczania zagrożeń dla środowiska, życia i zdrowia ludzi oraz usuwania skutków ekstremalnych zdarzeń pogodowych, klęsk żywiołowych i poważnych awarii. Udzielane przez Wojewódzki Fundusz dofinansowanie pozwoliło uzupełnić jednostkom ochotniczych straży pożarnych oraz jednostkom Państwowej Straży Pożarnej wyposażenie (pojazdy) zgodne ze standardami i normami określonymi w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 21 listopada 2014 r. w sprawie szczegółowych zasad wyposażenia jednostek organizacyjnych Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. z 2014 r., poz. 1793) i w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 15 września 2014 r. w sprawie zakresu, szczegółowych warunków i trybu włączania jednostek ochrony przeciwpożarowej do krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego (Dz. U. z 2014 r., poz. 1317).

W 2022 roku ze środków Wojewódzkiego Funduszu oraz środków udostępnionych przez Narodowy Fundusz realizowano program priorytetowy Ogólnopolski program finansowania służb ratowniczych: Część 1) Dofinansowanie zakupu specjalistycznego sprzętu wykorzystywanego w akcjach ratowniczych i Część 2) Dofinansowanie zakupu sprzętu i wyposażenia jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych.

W wyniku realizacji Części 1) programu zakupiono:

- 4 średnie samochody ratowniczo-gaśnicze (dla jednostek OSP),
- 2 ciężkie samochody ratowniczo-gaśnicze (dla jednostek OSP),
- 2 zestawy ratownictwa wodnego (dla jednostek WOPR).

W efekcie realizacji Części 2) programu zakupiony został sprzęt, wyposażenie oraz środki ochrony indywidualnej dla 125 jednostek ochotniczej straży pożarnej.

Ponadto, w ramach dziedziny poważne awarie Wojewódzki Fundusz przekazał, za pośrednictwem budżetu państwa, Komendzie Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej w Toruniu środki na realizację zadania pn. Rozbudowa systemu ratowniczo-gaśniczego na wypadek poważnych awarii, zagrożeń środowiska i klęsk żywiołowych w kwocie 800 tys. zł. Efektem rzeczowym realizacji zadania było dofinansowanie zakupu 5 lekkich samochodów rozpoznawczo-ratowniczych, 3 lekkich samochodów do przewozu ratowników i sprzętu pomiarowego, 1 lekkiego samochodu operacyjnego oraz sprzętarki dużej wydajności.

Dane dotyczące wartości wypłaconego dofinansowania w podziale na formy, źródła i programy podane zostały w wierszu 7 Zestawienia.

9) Mierniki efektów

Wielkości planowanych i osiągniętych mierników efektywności w roku 2022 podane zostały w tabeli nr 8.

Załącznik nr 10 Tabela nr 8. Planowane i osiągnięte mierniki efektywności

Mierniki efektywności w planie działalności mają charakter szacunkowy, oparty na analizach wykonania z lat wcześniejszych oraz potrzebach sygnalizowanych przez potencjalnych wnioskodawców.

Sześć spośród dwudziestu mierników wykonano w mniejszym zakresie niż planowano. Przyczyny nieosiągnięcia zaplanowanych wielkości były następujące:

- liczba dodatkowych osób korzystających z ulepszonego oczyszczania ścieków (tabela nr 8, wiersz nr 1) - w analizowanym okresie sprawozdawczym jednostki samorządu terytorialnego ograniczyły zadania inwestycyjne, m.in. z uwagi na wzrost cen materiałów i robót budowlanych; zadania będą realizowane w kolejnych latach,
- rewitalizacja zieleni w obiektach zabytkowych (tabela nr 8, wiersz nr 8) oraz leczenie i rehabilitacja ptaków wolno żyjących (tabela nr 8, wiersz nr 9) - w 2022 r. złożono mniejszą liczbę wniosków o dofinansowanie spełniających założenia programu Ochrona Przyrody 2022,
- ilość przydomowych instalacji służących do wykorzystania zgromadzonej wody opadowej i roztopowej oraz retencja wód deszczowych i roztopowych (tabela nr 8, wiersz nr 12 i 13) - wynika z faktu, iż w planie działalności założono kontynuację Programu Priorytetowego Moja Woda. Do kontynuacji programu jednak nie doszło. Ponadto spośród beneficjentów programu z lat wcześniejszych, 667 osób zrezygnowało z udziału w programie lub nie zachowało temporalnych warunków jego realizacji;
- ograniczenie lub uniknięcie emisji CO₂ oraz ograniczenie emisji pyłów o średnicy mniejszej niż 2,5 mikrometrów (tabela nr 8, wiersz nr 14 i 18) – wynika ze zmiany zakresów zadań termomodernizacyjnych zrealizowanych w 2022 r. w ramach Programu Priorytetowego Czyste Powietrze w stosunku do zadań realizowanych w latach wcześniejszych, których efekty rozliczane są wskaźnikowo (parametrycznie).

Biorąc pod uwagę analizę wszystkich osiągniętych efektów oraz metodykę sporządzania planu działalności należy stwierdzić, że Plan działalności Wojewódzkiego Funduszu na rok 2022 został zrealizowany.

DZIAŁ VI. Kontrola przedsięwzięć

Przedsięwzięcia wnioskowane do dofinansowania oraz objęte dofinansowaniem są kontrolowane na podstawie wewnętrznych regulacji, z wyjątkiem Programu Priorytetowego Czyste Powietrze, którego zasady kontroli ustalone zostały w odrębnej dokumentacji programowej. Kontrole prowadzone są przez wydzieloną do tego celu komórkę organizacyjną Biura Wojewódzkiego Funduszu – Dział Kontroli i Funduszy Zewnętrznych.

1) Kontrole w ramach realizacji Programu Priorytetowego Czyste Powietrze

Kontrole przeprowadzane były na trzech etapach:

- a) rozpatrywania wniosków o dofinansowanie – kontrole dopuszczające,
- b) rozpatrywania wniosków o płatność,
- c) trwałości przedsięwzięcia.

Ad a) Przeprowadzono 100 kontroli dopuszczających, w tym 55 w trybie wyjazdowym (na miejscu realizacji) oraz 45 w trybie zdalnym, mających na celu sprawdzenie zgodności wniosku ze stanem faktycznym oraz określonymi w programie warunkami udzielania dofinansowania.

Najczęściej weryfikowanymi zagadnieniami były:

- zgodność obiektu dofinansowania z definicją budynku mieszkalnego jednorodzinnego, o której mowa w programie i art. 3 pkt 2a ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 2351 ze zm.),
- spełnienie wymogów programu przez istniejące źródła ciepła w przypadkach kiedy beneficjenci nie wnioskowali o dofinansowanie jego wymiany,

- faktyczny sposób użytkowania budynku lub lokalu, w szczególności wykorzystanie do prowadzenia w nim działalności gospodarczej.

W przypadku 61 kontroli przeprowadzonych przed udzieleniem dofinansowania nieprawidłowości nie stwierdzono. W pozostałych przypadkach konieczna była korekta wniosków o dofinansowanie lub wnioski były odrzucane z przyczyn formalnych ze względu na niespełnienie warunków programu.

Ad b) Przeprowadzono ogółem 1 209 kontroli na etapie weryfikacji złożonych wniosków o płatność, w tym 896 w trybie kontroli zdalnej oraz 313 w miejscu realizacji inwestycji. Celem kontroli było potwierdzenie wykonania umowy o dofinansowanie, w szczególności zakresów i wielkości zadań objętych dofinansowaniem, prawdziwości złożonych oświadczeń, zgodności ich realizacji z przepisami prawa i warunkami programu.

W wyniku przeprowadzonych kontroli w 2022 r. wypowiedziano 16 umów z powodu niespełnienia warunków Programu Czyste Powietrze. W 322 przypadkach stwierdzono nieprawidłowości, których skutkiem było zmniejszenie należnego dofinansowania.

Ad c) Przeprowadzono 2 kontrole trwałości, których celem było potwierdzenie zachowania zrealizowanego zakresu rzeczowego. W ich wyniku nieprawidłowości nie stwierdzono.

2) Kontrole w ramach realizacji Programu Priorytetowego Moja Woda

W ramach realizacji Programu Moja Woda przeprowadzono 57 kontroli na etapie rozpatrywania wniosków o płatność.

Przedmiotem kontroli były:

- zgodność realizacji przedsięwzięcia z wymogami prawa budowlanego i programu,
- zgodność wykonanego zakresu rzeczowego z wnioskiem o dofinansowanie i umową dotacji,
- potwierdzenie osiągnięcia celu programu, polegającego na zwiększeniu retencji wód opadowych i roztopowych na terenach jednorodzinnej zabudowy mieszkaniowej,
- potwierdzenie osiągnięcia trwałości przedsięwzięcia.

W przypadku 48 kontroli nieprawidłowości nie stwierdzono. W 8 przypadkach stwierdzono nieprawidłowości, których skutkiem było zmniejszenie dofinansowania. W jednym przypadku umowa o dofinansowanie została wypowiedziana.

DZIAŁ VII.

VII. Informacja dotycząca działań związanych z wykorzystaniem środków pochodzących z Unii Europejskiej

1) Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2007-2013

W roku 2022 Wojewódzki Fundusz jako Instytucja Wdrażająca (Instytucja Pośrednicząca II stopnia) kontynuował działania w zakresie monitorowania i sprawozdawczości.

2) Regionalny Program Operacyjny WK-P 2014-2020

W roku 2022 Wojewódzki Fundusz jako Beneficjent Projektu grantowego pn. Wsparcie rozwoju Punktów Selektywnego Zbierania Odpadów komunalnych na terenie województwa kujawsko-pomorskiego w latach 2016-2018, współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020, prowadził szereg działań związanych z kontrolą i rozliczaniem umów o powierzenie grantów, zawartych w 2021 r.

W styczniu 2022 r. w związku z licznymi sygnałami płynącymi od beneficjentów końcowych projektu grantowego o problemach z terminowym zakończeniem zadań, Wojewódzki Fundusz wystąpił do Urzędu Marszałkowskiego z wnioskiem o jego przedłużenie. Wniosek został uwzględniony. Wydłużono okres kwalifikowalności kosztów do 31.12.2022 r. oraz termin zakończenia przedsięwzięć do 31.03.2023 r.

Z powodu niewyłonienia wykonawców w postępowaniach przetargowych, jeden z grantobiorców zrezygnował z realizacji umowy. Wobec tego w ramach projektu grantowego pozostało do rozliczenia 11 czynnych umów.

W 2022 r. sporządzono łącznie 10 aneksów do zawartych umów, które dotyczyły przede wszystkim wydłużenia terminów realizacji zadań i zwiększenia kwot dofinansowania. Wartość zadań ustalona na podstawie wdrażanych w 2022 r. umów o powierzenie grantów wyniosła 7 216,96 tys. zł. Wartość wydatków kwalifikowanych 5 265,94 tys. zł, z czego wysokość dofinansowania w postaci grantów wyniosła 4 260,39 tys. zł.

Wojewódzki Fundusz jako Beneficjent projektu prowadził kontrole umów o powierzenie grantów. W 2022 r. zespoły kontrolujące, powołane spośród pracowników Wojewódzkiego Funduszu, przeprowadziły 9 kontroli w miejscu realizacji zadań i w siedzibie grantobiorców. Wszystkie zawarte kontrakty objęte zostały kontrolami prawidłowości udzielania zamówień. Łącznie przeprowadzono 27 kontroli.

W roku 2022 grantobiorcy złożyli do Wojewódzkiego Funduszu 22 wnioski o płatność. W wyniku ich pozytywnej oceny wypłacono dofinansowanie ze środków EFRR w łącznej wysokości 2 915,76 tys. zł.

DZIAŁ VIII.

Działania informacyjno-promocyjne

W 2022 roku Wojewódzki Fundusz prowadził działania informacyjno- promocyjne, których głównym celem było promowanie przedsięwzięć i inicjatyw związanych z ochroną środowiska. Szczególnie promowane były przedsięwzięcia ograniczające niską emisję, realizowane w ramach ogólnopolskiego programu priorytetowego Czyste Powietrze, ogólnopolskiego programu priorytetowego Ciepłe Mieszkanie, regionalnego programu EKO-Strażak 2022 i EKO-KLIMAT – woda, powietrze, ziemia.

Głównymi narzędziami promocji była strona internetowa oraz profile prowadzone przez Wojewódzki Fundusz na portalach społecznościowych, konferencje i publikacje prasowe oraz programy radiowe i telewizyjne, których celem było udzielanie wyjaśnień o warunkach i zasadach finansowania zadań, w szczególności kierowanych do osób fizycznych. W ramach działań informacyjno-promocyjnych w 2022 roku zamieszczono 420 postów na profilu Facebook o łącznym zasięgu 685 333 osób, 135 posty na profilu Instagram oraz 153 posty na profilu Twitter.

Pod koniec 2022 roku została przeprowadzona przebudowa i modernizacja strony internetowej Wojewódzkiego Funduszu, która została również dostosowana do urządzeń mobilnych. W ciągu dwóch miesięcy (listopad-grudzień) stronę odwiedziło ponad 4 700 osób. Najczęściej wyświetlana była informacja o programie Czyste Powietrze oraz aktualności i serwis beneficjenta.

W okresie marzec-listopad 2022 r. pracownicy Wojewódzkiego Funduszu uczestniczyli w 46 wydarzeniach plenerowych organizowanych przez gmin (piknikach, dożynkach, festynach, itp.), podczas których wystawiane było stoisko informacyjno-promocyjne. Wydrukowano i przekazano mieszkańcom województwa kujawsko-pomorskiego 20 tys. broszur o programie Czyste Powietrze.

W ramach działań promocyjnych przeprowadzono dwa konkursy: konkurs plastyczny dla dzieci współfinansowany ze środków Projektu Doradztwa Energetycznego pn. Pstryczek elektryczek – czyli jak oszczędzać prąd oraz konkurs fotograficzny dla mieszkańców województwa kujawsko-pomorskiego pn. Wakacyjne spotkanie z przyrodą w województwie kujawsko-pomorskim.

W 2022 roku przeprowadzono V edycję Konkursu EKO-ORŁY 2022. Celem konkursu było wyróżnienie podmiotów szczególnie zaangażowanych w działalność ekologiczną. W kategorii Ochrona Powietrza - Lider Czystego Powietrza laureatami konkursu zostały 4 gminy, których mieszkańcy podpisali z Wojewódzkim Funduszem największą liczbę umów o dofinansowanie w ramach programu Czyste Powietrze.

załącznik nr 1
do informacji nr 1
Prezesa Zarządu
z dnia 14 kwietnia 2023 r.

Tabela nr 1. Środki dyspozycyjne Wojewódzkiego Funduszu w 2022 r.

Lp.	Treść	Plan		Wykonanie		% wykonania planu
		wartość (w tys. zł)	struktura (w %)	wartość (w tys. zł)	struktura (w %)	
1	2	3	4	5	6	7
I	Ogółem (II+III+IV)	285 482	100,0	284 902	100,0	99,8
II	Środki pieniężne na początek roku	187 982	65,9	187 982	66,0	100,0
III	Wpływy statutowe ogółem:	20 100	7,0	20 164	7,1	100,3
1	wpływy z tytułu opłat	17 600	6,2	17 635	6,2	100,2
2	wpływy z tytułu kar	300	0,1	348	0,1	116,0
3	inne wpływy	2 200	0,8	2 181	0,8	99,1
IV	Wpływy pozostałe ogółem:	77 400	27,1	76 756	26,9	99,2
1	odsetki od pożyczek	6 500	2,3	6 388	2,2	98,3
2	odsetki à vista, od lokat	8 000	2,8	8 633	3,0	107,9
3	zwrot rat kapitałowych	59 700	20,9	57 647	20,2	96,6
4	inne	3 200	1,1	4 088	1,5	127,8

załącznik nr 2
do informacji nr 1
Prezesa Zarządu
z dnia 14 kwietnia 2023 r.

Tabela nr 2. Wydatki Wojewódzkiego Funduszu w 2022 r.

Lp.	Rodzaj wydatków	Plan		Wykonanie		% wykonania planu
		wartość (w tys. zł)	struktura (w %)	wartość (w tys. zł)	struktura (w %)	
1	2	3	4	5	6	7
I	Ogółem (II+III)	79 862	100,0	54 321	100,0	68,0
II	Pomoc finansowa ogółem:	64 700	81,0	39 695	73,0	61,4
1	udzielone dotacje i przekazanie środków	14 200	17,8	12 504	23,0	88,1
2	udzielone pożyczki	50 000	62,6	26 730	49,2	53,5
3	dopłaty do kredytów bankowych	500	0,6	461	0,8	92,2
4	Zwrot gminom utraconych dochodów	0	0,0	0	0,0	x
III	Wydatki związane z działalnością Funduszu	15 162	19,0	14 626	27,0	96,5
1	wydatki bieżące	14 648	18,4	14 266	26,3	97,4
2	wydatki inwestycyjne	514	0,6	360	0,7	70,0

załącznik nr 3
do informacji nr 1
Prezesa Zarządu
z dnia 14 kwietnia 2023 r.

Tabela nr 3. Rachunek zysków i strat Wojewódzkiego Funduszu za 2022 rok

Wyszczególnienie	Plan		Wykonanie		% wykonania planu
	wartość (w tys.zł)	struktura (w %)	wartość (w tys. zł)	struktura (w %)	
2	3	4	5	6	7
Przychody statutowe	20 100	100,0	20 164	100,0	100,3
wpływy z opłat	17 600	87,6	17 635	87,5	100,2
wpływy z kar	300	1,5	348	1,7	116,0
inne (nadw.fund. gminnych i pow.)	2 200	10,9	2 181	10,8	99,1
Wydatki statutowe	18 200	100,0	16 463	100,0	90,5
wypłaty dotacji i przekazanie środków	14 200	78,0	12 504	76,0	88,1
dopłaty do odsetek	500	2,7	461	2,8	92,2
umorzenia pożyczek	3 500	19,2	3 498	21,2	99,9
zwrot gminom utraconych dochodów	0	0,0	0	0,0	x
nagrody	0	0,0	0	0,0	x
inne	0	0,0	0	0,0	x
Wynik z działalności statutowej	1 900	x	3 701	x	194,8
Przychody operacyjne i finansowe	17 700	100,0	19 109	100,0	108,0
odsetki od udzielonych pożyczek	6 500	79,5	6 388	33,4	98,3
odsetki od lokat i rach. a' vista	8 000	45,2	8 633	45,2	107,9
otrzymane dywidendy	0	0,0	0	0,0	x
pozostałe przychody oper. i finansowe	3 200	18,1	4 088	21,4	127,8
Koszty działalności operacyjnej i finansowej	15 398	100,0	15 023	100,0	97,6
w tym: wynagrodzenia z narzutami	11 778	76,5	11 718	78,0	99,5
Wynik z działalności operacyjnej i finansowej	2 302	x	4 086	x	177,5
Wynik finansowy (A+B)	4 202	x	7 787	x	185,3

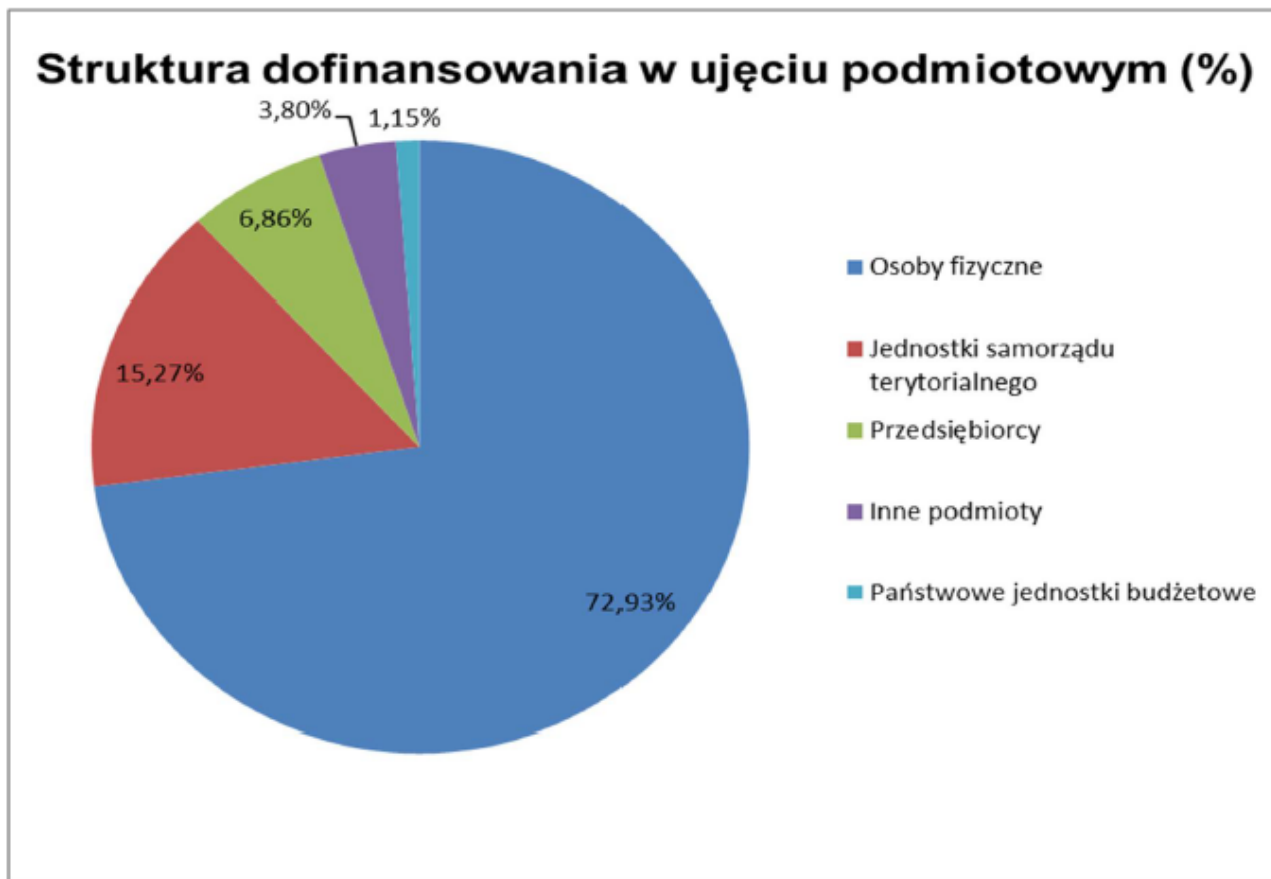
załącznik nr 4
do informacji nr 1
Prezesa Zarządu
z dnia 14 kwietnia 2023 r.

Tabela nr 4. Bilans Wojewódzkiego Funduszu na dzień 31.12.2022 r.

Lp.	Treść	Stan na 31.12.2021 (w tys. zł)	Wskaźnik struktury (w %)	Stan na 31.12.2022 (w tys. zł)	Wskaźnik struktury (w %)	Dynamika (w %)
1	2	3	4	5	6	7
	AKTYWA OGÓLEM	441 542	100,0	488 097	100,0	110,5
I	Aktywa trwale	191 500	43,3	165 664	33,9	86,5
1	Wartości niematerialne i prawne	125	0,0	218	0,0	174,4
2	Rzeczowe aktywa trwale	10 760	2,4	10 271	2,1	95,5
3	Należności długoterminowe	180 172	40,8	154 764	31,7	85,9
4	Inwestycje długoterminowe	443	0,1	411	0,1	92,8
5	Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe	0	0,0	0	0,0	x
II	Aktywa obrotowe	250 042	56,7	322 433	66,1	129,0
1	Należności krótkoterminowe	62 057	14,1	52 885	10,9	85,2
2	Inwestycje krótkoterminowe	187 982	42,6	269 544	55,2	143,4
3	Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	3	0,0	4	0,0	133,3
	PASYWA OGÓLEM	441 542	100,0	488 097	100,0	110,5
I	Fundusze własne	395 087	89,5	402 874	82,5	102,0
1	Fundusz statutowy	324 945	73,6	329 400	67,5	101,4
2	Fundusz z aktualizacji wyceny	3	0,0	3	0,0	100,0
3	Fundusz rezerwowy	65 684	14,9	65 684	13,4	100,0
4	Wynik finansowy	4 455	1,0	7 787	1,6	174,8
II	Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania	46 455	10,5	85 223	17,5	183,5
1	Zobowiązania	46 450	10,5	85 192	17,5	183,4
2	Rozliczenia międzyokresowe	5	0,0	31	0,0	620,0

załącznik nr 5
do informacji nr 1
Prezesa Zarządu
z dnia 14 kwietnia 2023 r.

Wykres nr 1.

załącznik nr 6
do informacji nr 1
Prezesa Zarządu
z dnia 14 kwietnia 2023 r.

Tabela nr 5. Wartość i struktura udzielonej pomocy

Wartość i struktura udzielonej pomocy wg kategorii beneficjentów													
Lp.	Dziedzina	Jednostki samorządów terytorialnego		Przedsiębiorcy		Państwowe jednostki budżetowe		Osoby fizyczne		Inne podmioty		Ogółem	
		Dofinansowanie	Struktura	Dofinansowanie	Struktura	Dofinansowanie	Struktura	Dofinansowanie	Struktura	Dofinansowanie	Struktura	Dofinansowanie	Struktura
		[tys. zł]	[%]	[tys. zł]	[%]	[tys. zł]	[%]	[tys. zł]	[%]	[tys. zł]	[%]	[tys. zł]	[%]
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.
1	Ochrona powietrza	46 576	88,04	13 249	55,77	770	19,34	240 234	98,23	6 387	48,52	315 216	90,97
2	Ochrona powierzchni ziemi	386	0,73	17	0,07	0	0	4 478	1,77	0	0	4 881	1,41
3	Gospodarka wodna	2 222	4,20	4 247	17,88	0	0	0	0	0	0	6 469	1,87
4	Ochrona wód	1 199	2,27	5 620	23,66	0	0	0	0	0	0	6 819	1,97
5	Edukacja ekologiczna	606	1,15	597	2,51	232	5,83	0	0	1 996	15,16	3 431	0,99
6	Ochrona przyrody	928	1,75	25	0,11	1 600	40,18	0	0	597	4,54	3 150	0,91
7	Poważne awarie	987	1,86	0	0	800	20,09	0	0	4 184	31,78	5 971	1,72
8	Monitoring	0	0	0	0	580	14,56	0	0	0	0,00	580	0,17
	Ogółem	52 904	100	23 755	100	3 982	100	252 712	100	13 164	100	346 517	100
	Struktura wg podmiotów [w %]	x	15,27	x	6,86	x	1,15	x	72,93	x	3,80	x	100

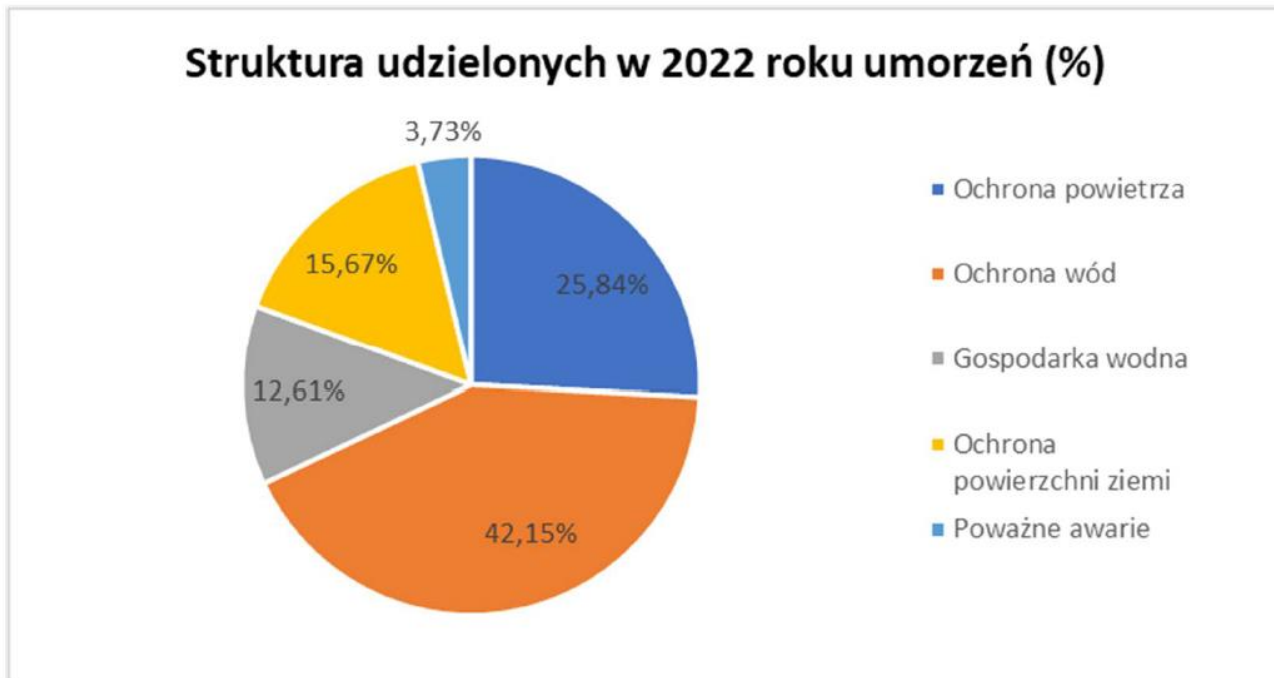
załącznik nr 7
do informacji nr 1
Prezesa Zarządu
z dnia 14 kwietnia 2023 r.

Tabela nr 6. Struktura udzielonych umorzeń

Struktura udzielonych umorzeń w ujęciu dziedzinowym						
Lp.	Dziedzina	Liczba umów	Wartość umów	Umorzona kwota	Procent umorzenia pożyczek	Udział umorzenia dla poszczególnych dziedzin
		objętych umorzeniem		[w tys. zł]	[%]	[%]
		[szt.]	[w tys. zł]			
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
1	Ochrona powietrza	32	7 907	904	11,4	25,84
2	Ochrona wód	18	17 471	1 474	8,4	42,15
3	Ochrona powierzchni ziemi	10	4 045	548	13,5	15,67
4	Gospodarka wodna	6	3 387	441	13,0	12,61
5	Poważne awarie	4	902	130	14,5	3,73
	Ogółem:	70	33 712	3 498	Średnio – 12,2	100,00

załącznik nr 8
do informacji nr 1
Prezesa Zarządu
z dnia 14 kwietnia 2023 r.

Wykres nr 2.

załącznik nr 9
do informacji nr 1
Prezesa Zarządu
z dnia 14 kwietnia 2023 r.

Tabela nr 7. Wskaźniki realizacji projektu

Lp.	Nazwa wskaźnika	jedn. miary	Wartość docelowa (na koniec 2023 r.)	Wartość osiągnięta przez ZDE (od początku projektu)	Stan realizacji wskaźnika	Upływ czasu
1.	Liczba udzielonych konsultacji	szt.	4620	3904	84,5%	88,8%
2.	Liczba PGN objętych wsparciem doradczym	szt.	77	138	179,2%	
3.	Liczba udzielonych porad	szt.	4620	38332	829,7%	
4.	Liczba inwestycji w zakresie EE i OZE objętych wsparciem	szt.	71	162	228,2%	
5.	Liczba przeszkolonych doradców energetycznych przygotowanych do prowadzenia usług doradczych	szt.	5	9	180%	
6.	Liczba małych inwestycji w zakresie EE i OZE objętych wsparciem doradczym	szt.	66	40	60,6%	
7.	Liczba gmin posiadająca przeszkolonego kandydata na Energetyka Gminnego	szt.	70	76	108,6%	
8.	Liczba przeszkolonych kandydatów na EG	szt.	88	128	145,5%	

załącznik nr 10
do informacji nr 1
Prezesa Zarządu
z dnia 14 kwietnia 2023 r.

Tabela nr 8. Planowane i osiągnięte mierniki efektywności

Lp.	Efekt ekologiczny	Wartość planowana	Wartość zrealizowana
1	Liczba dodatkowych osób korzystających z ulepszanego systemu oczyszczania ścieków	8 000 RLM	5 821 RLM
2	Przepustowość obiektów poddanych modernizacji	1 500 RLM	4 581 RLM
3	Liczba bezpośrednich odbiorców edukacji ekologicznej	35 000 osób	102 709 osób
4	Liczba odbiorców pozostałych form edukacji ekologicznej	3 800 000 osób	17 914 632 osób
5	Powierzchnia obszarów objętych ochroną czynną	50,00 ha	51,95 ha
6	Nasadzenia drzew i krzewów	25 000 sztuk	28 745 sztuk
7	Zabiegi pielęgnacyjno-konserwatorskie przy pomnikach przyrody	60 sztuk	245 sztuk
8	Rewitalizacja zieleni w obiektach zabytkowych	10 sztuk	5 sztuk
9	Leczenie i rehabilitacja ptaków wolno żyjących	60 sztuk	29 sztuk
10	Powierzchnia zregenerowanych gleb	515 ha	7 970 ha
11	Masa zutylizowanych wyrobów zawierających azbest	9 000 Mg	10 364,28 Mg
12	Ilość przydomowych instalacji służących do wykorzystania zgromadzonej wody opadowej i roztopowej	1 150 sztuk	650 sztuk
13	Retencja wód deszczowych i roztopowych	100 000 m ³	59 762 m ³
14	Ograniczenie lub uniknięcie emisji dwutlenku węgla (CO ₂)	73 417 Mg/rok (w tym 71 125 PPCP i 292 Mg PP <i>Agroenergia</i>)	71 769,90 Mg/rok (w tym 67 133,23 PPCP i 1 228,60 Mg PP <i>Agroenergia</i>)
15	Ograniczenie lub uniknięcie emisji tlenków azotu (NO _x)	95,7 Mg/rok (w tym 93,0 PPCP)	113,83 Mg/rok (w tym 107,31 PPCP)
16	Ograniczenie lub uniknięcie emisji pyłu PM ₁₀	207,8 Mg/rok (w tym 202,0 PPCP)	212,74 Mg/rok (w tym 191,01 PPCP)
17	Ograniczenie lub uniknięcie emisji dwutlenku siarki (SO ₂)	654,0 Mg/rok (w tym 636,0 PPCP)	757,56 Mg/rok (w tym 747,05 PPCP)
18	Ograniczenie lub uniknięcie emisji pyłu PM _{2,5}	180,0 Mg/rok	170,47 Mg/rok
19	Ograniczenie lub uniknięcie emisji benzo(a)pirenu	0,20 Mg/rok	0,23 Mg/rok
20	Wartość energii wytwarzanej ze źródeł odnawialnych	1,45 MW (w tym 0,45 PP <i>Agroenergia</i>)	3,92 MW (w tym 1,64 PP <i>Agroenergia</i>)